

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-10-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Apie V. Landsbergio fondo
veiklą – 7 psl.

Amerikiečiai giria
Marijampolės duoną – 9 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

„Draugas” švenčia 104-ąją gimtadienį!

D. Grybauskaitė: Vyriausybė užtruko pažadų ir ketinimų stadijoje

Prezidentė pristatė ketvirtųjų veiklos metų rezultatus.
Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Baigiantis ketvirtiesiems kadencijos metams Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė trečiadienį, liepos 10 d., pristatė visuomenei ketvirtųjų veiklos metų rezultatus.

Prezidentūroje surengtoje spaudos konferencijoje Prezidentė nenorėjo vertinti atskirai kiekvieno ministro darbo, tačiau apie bendrą Vyriausybės veiklą šalies vadovė atsiliepė gana kritiškai.

„Matome, kad daugelis strateginių sprendimų yra atidėti rudeniiui, ir kol kas labai panašu, (...) kad Vyriausybė užtruko šiek tiek pažadų ir ketinimų stadijoje”, – taip Vyriausybės veiklą įvertino D. Grybauskaitė.

Ar kandidatuos į kitamet vyksiančius šalies ar Europos Sąjungos (ES) vadovo postus, Prezidentė atskleisti nenorėjo. Pasak jos, tai priklausys nuo tautos valios.

„Manau, kad nulems Lietuvos žmonės ir Lietuvos žmonių nuomonė. (...) Aš patikslinsiu dar kartą tą patį: ar aš dalyvausiu kokiuose nors rinkimuose, priklausys nuo Lietuvos žmonių nuomonės”, – sakė Lietuvos vadovė.

Patikslinus, koku būdu pasiklaus Lietuvos žmonių nuomonės, D. Grybauskaitė prakalbo apie visuomenės apklausas.

D. Grybauskaitė ES užkulisiuose jau vadinama būsimą ES prezidente. Šiuo metu ES vadovauja belgas Herman Van Rompuy.

ES prezidento rinkimai įvyks tik praėjus pusmečiui po Lietuvos Prezidento rinkimų, 2014-ųjų lapkritį, kai postą turės palikti dvi kadencijas vadovavęs H. van Rompuy.

Lietuva pristatyta JAV Kongrese

Lietuvos pirmininkavimas ES tarybai ir ES–JAV istorinių prekybos derybų pradžia iškilmingai pristatyti JAV Kongreso rūmuose

2013 m. liepos 8 d. JAV Kongreso rūmuose surengtas priėmimas, skirtas Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai pristatyti ir Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TTIP) derybų pradžia pažymėti. Bendra Lietuvos ambasados Washington, D.C. Kongreso Atstovų rūmų Baltijos šalių grupės bei Amerikos–Lietuvos verslo tarybos iniciatyva surengto iškilmingo vakaro dalyviai – beveik du šimtai JAV leidžiamosios ir vykdomosios valdžios atstovų, užsienio valstybių diplomatų, didžiųjų JAV bendrovių ir Amerikos–Lietuvos verslo tarybos narių – buvo supažindinti su Lietuvos pirmininkavimo prioritetais ir programa.

Renginyje itin aktyviai dalyvavo ir dalyvius pasveikino JAV Atstovų rūmų nariai, senatoriai, Atstovų rūmų Baltijos šalių JAV Valstybės, Prekybos sekretorių pavaduotojai, di-

Iš k.: ES Nuolatinės atstovybės misijos vadovo pavaduotojas F. Rivasseau, kongresmanas J. Bridenstine, Amerikos–Lietuvos verslo tarybos prezidentas E. Stewart, ambasadorius Ž. Pavilionis, Kongreso Baltijos šalių grupės kopirmininkas A. Schiff.

J. Suprinaičio nuotr.

džiųjų JAV bendrovių vadovai, Amerikos–Lietuvos verslo tarybos prezidentas.

Renginio dalyvius pasveikinęs Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis pabrėžė, kad Lietuvos, pirmą kartą istorijoje nešančios ES Tarybos vėliavą, kelias link šios dienos buvo ilgas ir kupinas per-

galių. Dėl to itin džiugina ir pirmininkavimo pradžioje į Europos Sąjungos šeimą priimtos Kroatijos pavyzdys, kuris yra itin svarbus žingsnis istoriniame Vakarų Balkanų šalių integracijos į ES projekte bei priimta ir 2004 m. plėtros etapai, įrodžiusi ES plėtros strategijos veiksmingumą. – 2 psl.

Geras katalikiškas laikraštis yra nuolatinė misija. – Leonas VIII

Lietuva pristatyta JAV Kongrese

Atkelta iš 1 psl.

„Lietuvos pirmininkavimo pradžią žymi istorinis slenkstis: šiandien Washington prasideda ES–JAV derybos dėl laisvosios prekybos sutarties. Ypatingai vertiname galimybę nešti pirmininkavimo vėliavą šiuo laikotarpiu, kuris toks svarbus dviem didiesiems prekybos partneriams brėžiant ateities ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo perspektyvą. Viliamės, kad ši perspektyva bus ryškesnė pirmininkavimo programą Washington pradėjus renginiu šioje simbolinėje vietoje: ant Kapitolijaus kalvos“, – kalboje pažymėjo Ž. Pavilionis. Ambasadorius pabrėžė, kad Lietuva – pirmoji Baltijos valstybė, pirmininkaujanti ES Tarybai, ji – unikali politinės ir ekonominės transformacijos pavyzdys, todėl Lietuvos pirmininkavimas kartu yra ir bendros su JAV laisvos ir nedalomos Europos politikos sėkmė, kurios kūrimas priklauso nuo mūsų bendrų pastangų.

Jis pabrėžė, kad Lietuvos pirmininkavimo tikslai yra nukreipti į patikimos, augančios bei atviros Europos kūrimą, siekį kurti bendrą energetikos rinką, gilinti Ekonominę ir pinigų sąjungą. „Dėmesys ekonominei diplomatijai ir energetiniam saugumui, o taip pat Rytų partnerystės politika bei pasiruošimas artėjančiam Rytų partnerystės viršūnių susitikimui, lapkritį vyksiančiam Vilniuje, išskirtini kaip vieni ryškiausių Pirmininkavimo elementų“, – pabrėžė ambasadorius, kalboje išskyręs JAV kaip svarbiausią Lietuvos partnerę NATO, svarbų užsienio prekybos partnerį, pažymėjęs itin aktyvų JAV kompanijų susidomėjimą Lietuva, augančias JAV kilmės tiesiogines užsienio investicijas.

Nuolatinės ES atstovybės Washington misijos-

Kalba Amerikos–Lietuvos verslo tarybos prezidentas E. Stewart.

J. Suprinaičio nuotr.

vadovo pavaduotojas F. Rivasseau pasveikino Lietuvą perėmus atsakingas pareigas ES, pareiškė esąs įsitikinęs pirmininkavimo sėkme, regintis šalies atsakomybę už bendrus Europos Sąjungos idėjas, tikslus ir jų įgyvendinimo perspektyvą. Jis priminė, kiek daug įvairių Europos šalių paveldo yra sukaupta šioje Atlanto pusėje, kiek Europa yra svarbi Junginių Valstijų istorijai, šios šalies kultūrinei savasčiai, ekonomikai ir prekybai.

Atstovų rūmų Baltijos šalių grupės kopirmininkas A. Schiff ir naujausias grupės narys kongresmenas J. Bridenstine sveikino Lietuvą ir jos pasiekimus, priminė itin glaudų Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą kovoje su terorizmu bei J.W. Busho žodžius, ištartus Vilniuje. Kongreso atstovų mintims pritarė JAV ambasadorė Vilniuje Deborah McCarthy: „Aistra regionui ir rūpestis dėl sėkmės yra Baltijos šalių grupės Kongrese narių bendras

bruožas. Jie didžiuojasi būdami šiuo grupės nariais, kaip ir šiandien jie didžiuojasi Lietuva, pradėjusia vykdyti tokią atsakingą pirmininkavimo užduotį. Rūpestis yra ir atsakomybė, kurią turime prisiminti ir kartu atkakliai siekti užsibrėžtų tikslų

JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Ekonomikos ir verslo klausimais J. Fernandez ir JAV Prekybos departamento pasekretorius K. Hyatt pabrėžė išskirtines galimybes verslo plėtrai, sukurtas ir sėkmingai plėtojamas tarp JAV ir Lietuvos. Jiedu kalbėjosi apie didelį ir augantį JAV verslo dėmesį, skiriamą Lietuvai, jos investicinį patrauklumą ir būtinybę pasinaudoti sukurtais galimybėmis gilinant verslų partnerystę, vežant į Lietuvą JAV verslo misijas. Derybos dėl transatlantinės prekybos ir investavimo partnerystės neabejotinai suteikia naują perspektyvą transatlantinių santykių gilinimui.

LAIŠKAI

KULTŪROS PRIEDE RANKOVĖS VIETOJE PARAGRAFŲ

„Draugo“ Kultūros priede jau kurį laiką siaučia paragrafų vagys. Ten kur anksčiau būdavo du, trys, keturi, kartais ir daugiau paragrafų, dabar randi tik vieną. Pvz., birželio 29 dienos numeryje, savo straipsniu apie Žemaičių muziejus Laimutei Vasičiauskaitei-Rožukienei su keturiais paragrafais teko užpildyti maždaug du trečdalius puslapio. Tik tai keturiais paragrafais! Toliau, Ona Ališytė-Šulaitienė užpildė beveik pusę puslapio tik dviem paragrafais. Žinoma, prirašius tiek daug teksto tik su keeliais paragrafais kiekvienas paragrafas yra maždaug rankovės ilgio.

Pamėgink, žmogau, paskaityti vieną iš tų rankovių (kurios vienu paragrafu atstovauja kokiems penkiem) – ir kvapo netenki ir stengdamas suprasti ir neužmiršti kokia tema autorė pradėjo, net infarktą gausi. Kas ne-

tikite, pamėginkite perskaityti vieną iš tų rankovių.

Neaišku kodėl paprastai Kultūros priedo redaktorė neapsaugoja savo puslapių nuo paragrafų vagysčių. Paragrafas apima vieną temą. Prasideda su įvadiniu sakiniu, tęsia pareikštą temą su paaiškinamaisiais sakiniais, ir užbaigiamasis sakinyss pateikia paragrafo išvadą. Bet kada dėl paragrafų vagysčių randi tik tai rankoves ten kur anksčiau būtų buvę paragrafai, neaišku nei kokia tema toje rankovėje, nė kiek temų joje iš viso yra.

Jeigu redaktorė nesuras būdo sustabdyti paragrafų vagystes, ir pateikti kiekvienam autoriui tinkamą skaičių paragrafų, tai praras ne tik paragrafus bet ir skaitytojus. (Aš jau viena koja žengiu per slenkstį.)

Donatas Januta
San Francisco, California

GARBĖ B. NAINIUI

Turbūt vienas iš 2013 m. birželio 20 d. vertingiausių rašinių visoje lietuvių spaudoje, tėvynėje ir čia buvo atspausdintas 2013 m. birželio 20 d. „Drauge“. Tai B. Nainio rašinys: „Tauta ir kalba“. B. Nainys liečia labai svarbų lietuvių ir lietuvių kalbos išlaikymą per amžių amžius.

Ir aš esu vienas iš tų, kuris stengėsi per daugelį metų kelti grynos lietuviškos kalbos išlaikymo svarbą, bet iki šiol nesisekė ir mano pasikalbėjimai su lietuvių kalbos žinovais save pasivadinusiais „lituanistais“ nedavė nieko vertingo. Lietuvių kalbai išlaikyti tokiai kokia ji buvo per tūkstančius metų – šviri ir gryna.

Pirmą kartą mane nustebino prieš 30 metų atvykusi iš Lietuvos lietuvių kalbos mokytoja Kauno gimnazijoje. Ji vartojo daug svetimų žodžių, daugumas jų buvo paimti iš anglų kalbos ir sudarkyti taip, kad buvo sunku

suprasti. Kai svečias po poros dienų apsiprato pas mus ir mums atrodė, kad jau ją gerai pažįstame, užklausiau jos: „Miela Birute, kodėl naudoji tiek daug svetimų žodžių, kurie labai teršia mūsų kalbą?“ Ji krūptelėjo ir atsukusi į mane pamokino: „Dėde ar nežinai, kad visi mokytį žmonės taip kalba, naudoja modernius žodžius, kurie pakeičia senus lietuviškus ir nublukusius žodžius.“ Bandžiau jai aiškinti, kad tikrai mokytas žmogus, mokėdamas gerai savo ir svetimas kalbas jų nemašo, jei kalba angliškai, tai prancūziškų ir vokiškų žodžių nenaudoja, jei jie nėra bendri anglų kalbai. Ji nepasidavė, matėsi, kad pradeda nervuotis, norėdama savo klaidingą įsitikinimą apginti ir dar pridėjo, kad labai gilinasi į lietuvių kalbą ir ją dar atskirai studijavo Maskvoje. Bandžiau jai parodyti kaip lietuviai atvykę į Ameriką senais laikais darkė mūsų kalbą: „Mano untė papjovusi čikeną, atsinešus į kičeną plakino ir švilino.“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Lietuva pradeda pirmininkauti Europos Sąjungai. Pusę metų būsime tarsi svarbiausi visoje ES erdvėje. Į Vilnių atvyks per 30,000 svarbių svečių iš įvairiausių pasaulio šalių, taip pat esame numatę surengti per du šimtus svarbių balsavimų, diskusijų, svarstymų, ginčų. Bet ar tikrai antrąją 2013-ųjų pusmetį Vilniuje bus kalbama apie tai, kas svarbiausia? Kuo didžiuosimės, priimdami garbingus svečius? Ką pirmiausiai parodysime – Gedimino pilį, Valdovų rūmus?

O jei žvelgsime ironiškai, kodėl gi užsienio delegacijų nenuvežti prie Žaliojo tilto ir neleisti joms iki soties pasigrožėti sovietinių karių skulptūromis būtinai pabrėžiant, kad mes, lietuviai, šauniai gerbiame ir saugome okupantų simbolius? Toje improvizuotoje sovietinių skulptūrų apžiūroje būtinai turėtų dalyvauti Lietuvos prezidentai, premjerai, parlamentariai, buvę ir dabartiniai sostinės merai.

Jei esame tokia pažangi, civilizuota, demokratinė valstybė, po iškilmingos sovietinių skulptūrų apžiūros garbingiems užsienio svečiams privalėtume parodyti ir savo pasiekimus meno srityje – Neries pašonėje stūksantį vamzdį. Apžiūrint šią skulptūrą būtų puiki proga mūsų valdžios vyrams ir moterims rėžti entuziastingas kalbas...

Taigi puikiai prisimenu akimirkas, kai mus iškilmingai priėmė Europos Sąjungą. Euroskeptikų perspėjimai apie tykančius europietiškus pavojus tuokart atrodė neverti rimtos analizės.

Be kita ko, Lietuva neturėjo kito pasirinkimo. Mūsų sprendimas rinktis būtent europietiškos integracijos kelią buvo teisingas. Mat europietiškos bendrijos, į kurią įkėlėme koją, negalima lyginti su Sovietų Sąjungos imperija. Tai – nepalyginami dalykai. ES – žymiai padoresnė, pažangesnė, tvaringesnė.

Nestodami į šią bendriją būtume praradę žymiai daugiau. Reikia konkrečių pavyzdžių? Latvijos gynybos ministras Artis Pabriks neseniai tvirtino rimtai susirūpinęs, jog Kremlius pasiekė savo tikslą – dalį Latvijos gyventojų padarė lojalesniais Rusijai. Ministro nuomone, lojalumo sąvoka turėtų būti labai paprasta – jeigu esi Latvijos pilietis, tai automatiškai turėtum tapti Latvijos patriotu. Tačiau taip elgiasi toli gražu ne visi Latvijos gyventojai.

O dabar susimąstykime, kaip šiandien latviai gyventų, jei Latvija nepriklausytų ES šeimai? Lat-

Birutė nustebo, bet ji nieko blogo nematė.

Prieš 20 metų lankiausi Lietuvoje, lankiau gimnazijas, bendravau su universiteto studentais, geriausius studentus apdovanodavau, kai jie jau susipažino su manim, keletas iš jų paklausė: „Kodėl jūs kalbate senovine lietuvių kalba, kaip kalbėta smetoniniais laikais?“ Stengiausi jiems paaiškinti: „Jei žmogus yra gerai ir tautiškai išauklėtas, myli savo kraštą, myli savo tautą, išlaiko tautiškumą ir švrią lietuvių kalbą. Jei žmogus moka vieną ar daugiau svetimų kalbų, jų viena su kita nemaišo ir neištraukia svetimus žodžius į lietuvių kalbą.“ Studentai beveik visi kaip vienas bandė karštai apginti savo įsitikinimus, kad vartojant svetimžodžius yra parodomas žmogaus geras išsilavinimas ir aukšti mokslai.

Kalbėjau su keleta save garbinančiais lietuvių kalbos žinovais ir pasivadinusiais „lituanistais“. Jie kaip vienas aiškino, kad jau yra laikas lietuvių kalbą jauninti ir tobulinti ir svetimi žodžiai yra mielai priimami į lietuvių kalbą. Aš bandžiau paaiškinti: ar nėra lietuviškų žodžių pakeisti į lietuvių kalbą įtrauktus svetimžodžius. Jie gynė iki pykčio, kol viena žinovė užpykusi man atkirtė: „Jūs ne kalbininkas, ne lituanistas, jūs apie tai nieko neišmanote ir aš daugiau su jumis kalbų neturiu.“ Bandžiau nuraminti tą lietuvių kalbos naikintoją, bet nepasisekė, o tokių yra daug per daug. (...)

Prašau gerus lietuvius imtis griežtų priemonių ir kuo skubiau išvalyti lietuvių kalbą, griežtai papiekti ar net nubauti laikraščius, knygas spausdinančius žmones, radijo ir televizijos vadovus ir pranešėjus laikyti atsakingais už švrią lietuvių kalbą ir lietuvių kalbą niekinančius viešai paskelbti ir viešai nubauti.

Gerli lietuviai, prabilkite!

Algis Virvytis
Boston, MA

Europietiški pavojai

GINTARAS VISOCKAS

vijos gyventojai būtų tapę dar lojalesni rusiškoms įtakoms. Euroskeptikai šios versijos neturėtų atmesti kaip nepagrįstos.

Tačiau euroskeptikai teisūs, kai pastebi, jog lietuviškumas, latviškumas, estiškumas silpsta ir ES viduje. Štai mano sovietiniame pase dar buvo įrašyta, jog esu lietuvis. Tuo tarpu mano europietiškame pase, su kuriuo galiu keliauti po visą pasaulį, žodžio „lietuvis“ nerasite nei pirmajame, nei paskutiniajame puslapiuose. Be to, nuoroda į mano tautybę kažkodėl prapuolė be mano sutikimo. Manęs niekas nepaklausė, ar sutinku.

Štai visai neseniai buvau kviečiamas dalyvauti azerbaidžanietiškame tarptautiniame konkurse. Susitikimas su oficialiais Azerbaidžano atstovais buvo surengtas ne privačiame bute ar kavinėje, o Lietuvos Seime. Tačiau tąkart oficialiai skambėjo tik anglų ir rusų kalbos. Vertimu į lietuvių kalbą niekas nesirūpino.

Gyvenime nutinka visokiausių atvejų. Vertėjai – ne pati geriausia išeitis tarpusavyje bendraujant ir bendradarbiaujant. Taip pat suprantu, jog užsienio kalbų žinojimas dar niekam nepakenkė. Nei viduramžiais, nei šiandieniniais globalizacijos metais. Tačiau svarstyti, ar teisinga, kai lietuvis jau nebegali lietuviškai susišnekėti net Lietuvos parlamente, – verta.

Beje, Azerbaidžano atstovų populiariau konkurse buvo galima dalyvauti tik anglų kalba. Kai vienas Azerbaidžano lietuvis paklausė svečių iš Baku, ar galima dokumentus pateikti azerbaidžanietiška, jam buvo paaiškinta, jog dokumentai bus priimami... tik anglų kalba. Po šių paaiškinimų visi šyptelėjome. Padėtis tikrai kurioziška.

Verta prisiminti ir paskutiniąsias sovietų imperijos griūties dienas, kai Vilniuje svečiavosi tuometinis Kremliaus vadovas Michailas Gorbačiovas, reikalavęs atsisakyti nepriklausomybės idėjų. Su tuometiniu genseku M. Gorbačiovu anuomet Vilniuje šnekėjomės ne lietuviškai, o rusiškai. Šiandien – panaši padėtis. Į Vilnių sugužės dešimtys užsienio delegacijų. Regis, puiki proga bent pirmininkavimo metu bandyti populiariainti lietuvių kalbą. Bet juk kalbėsime su atvykusiais svečiais tik angliškai. Ir dažnusk – be vertėjų.

Tad šiuo atveju euroskeptikų pastangos ieškoti ES ir SSRS panašumų – pagrįstos. Skirtumas tik toks: rusų kalbą pakeitė anglų kalba. Lietuvių kalbai vietos ir vėl neatsirado. Man regis, Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė duoda neteisingą toną: užuot visur demonstruodama savo tobulą anglų kalbos žinojimą galėtų bent retsykiais pademonstruoti ir tobulą lietuvių kalbos mokėjimą. Pavyzdžiui, atsiimant premijas ir apdovanojimus tikrai verta prabilti būtent lietuviškai. Vokietijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos vadovams bent retsykiais priminkime, jog esame lietuviai.

Galų gale prisiminkime kai kuriuos europietiškų referendumų ypatumus. ES nėra represinė struktūra. Jei kuri nors ES tauta, pavyzdžiui, airiai, balsuodami referendume pasirenka Briuselio biurokratams netinkantį variantą, airių niekas nesodina į kalėjimus. Tačiau Briuselis tada meta milžiniškas jėgas agitacijai, ir po kelerių metų surengiamas naujas referendumas, kuriame dauguma airių jau palaimina Briuselio idėjas. Jeigu airiai ir antrą sykį neprirtartų Briuselio idėjoms, jų vis tiek niekas nesodintų už groty. Tiesiog prievartautų rengti dar vieną referendumą. Prievartautų rengti referendumus tol, kol būtų palaimintas būtent Briuseliui reikalingas variantas.

Kartais ES vadovų peršamas vadinamasis politkorektiškumas varo į neviltį. Turime visur ir visada gerbti kitokius. O atvirkštinis variantas apsvarstomas žymiai rečiau. Ir dar rečiau užrašomas įstatymuose. Taigi mes – privalome, o jie – ne visomet, ne visur, ne visada. Kur mus nuves toks liberalizmas? Išauš diena, kai privalėsime gerbti

žmogžudžių, chuliganų norą žudyti, smurtauti?

Leidinyje 15 min.lt skelbiamas išskirtinis pokalbis su buvusiu Lenkijos vadovu Lech Walęsa (pokalbio autoriai – žurnalistas Virginijus Savukynas ir Rimvydas Valatka). Pokalbio tema – „Lenkų maištininkas ant lietuviško dviračio“. Pokalbis skiriamas Europos Sąjungos tematikai. Be jokios abejonės, svarbu žinoti, kaip į ES žvelgia buvęs Lenkijos „Solidarumo“ vadovas. Tačiau kai kurie L.Walęsa teiginiai keisti.

Pavyzdžiui: „Pasaulis visada buvo padalintas. Padalijimai stabdė plėtrą ir trukdė gyventi. Paskutinis padalijimas buvo padalijimas į komunistinį ir kapitalistinį blokus. Šiandien Europoje vis labiau atsisakome tokio mąstymo. Naikiname sienas, kuriame Europos valstybę. Valstybių interesai tampa antraeiliai. Pirmoje vietoje turėtų Europa. Turėtume apmąstyti, ką mes, būdami Europos valstybėje, galėtume nuveikti jos plėtrai, saugumui, gerovei“.

Ką Jums, mieli skaitytojai, primena šie L.Walęsa žodžiai? Kur mes tokius raginimus jau girdėjome? Ar ši idėja nėra panaši į buvusių SSRS diktatorių reikalavimus atsisakyti savo nacionalinių skirtumų bendros sovietinės tautos labui?

Jei jau mums rūpi, kaip derėtų vertinti dabartinę Europos Sąjungą, kad ir vėl nepadarytume katastrofiškų klaidų, turėtume atidžiai perskaityti ne tik L.Walęsa pasikalbėjimą, bet ir žymaus latvių rašytojo bei kompozitoriaus Iman Kalnins straipsnį „Iš tiesų ir Latvija per tuos 20 metų tapo kolonizuota“. Šis straipsnis pirmiausiai buvo paskelbtas latviškoje spaudoje (dienraštis „Neatkarīgā Rīta Avīze“), vėliau jį lietuvių kalba paskelbė „Pro Patria“.

Latvijos kompozitorius ir rašytojas I. Kalnins sovietmečiu ir atgimimo laikais buvo ryškus intelektualas, aktyvaus pasipriešinimo prieš okupacinę sovietinę sistemą veikėjas. Žodžiu, I. Kalnins viską darė taip, kad latviškumas niekur neištriptų.

Regis, ES narystė latviškumui turėjo padėti išvengti asimiliacijos. Bet dabar Latvijos patriotas I. Kalnins mato daug rimtų bėdų, kurias tiek latviams, tiek lietuviams primeta būtent ES. I. Kalnins mėgina suprasti, kurią akimirką ir kas buvo tie, „kurie mūsų kelio ženklus pakreipė taip, kad mes sunkiai begalėjome įžiūrėti, kur mes esame ir kur mums reikia eiti“.

Tai, ką L.Walęsa apibūdina palankiai, I. Kalnins vadina utopiniu projektu. Tiesa, I. Kalnins prisipažįsta atidavęs savo balsą už Latvijos prisijungimą prie ES, nes buvo įsitikinęs, kad Latvija įgis realų suverenitetą ir drauge galimybę savarankiškai kurti savo ateitį. Ir vis tik Latvija atsidūrė pelkėje.

Įsiklausykime į latvių intelektualo perspėjimus:

„Jūs kalbate apie saugumą, kišdami mūsų tautą į tokį nesaugumą, kokio mes dar nebuvome regėję. Taip, TSRS laikais mūsų tautos kūnas buvo be galios draskomas ir žudomas. Bet tautos dvasia išsiskleidė neregėtu ryškumu – tokio kultūros ir meno suklestėjimo, kaip praėjusio šimtmečio šešiasdešimtaisiais-devyniasdešimtaisiais metais, Latvija niekada nebuvo išgyvenusi. Jūs ironizuojate apie nostalgiją tiems laikams. Tačiau yra akli tie, kurie nemato, kad garsioji geležinė uždanga didžiąja dalimi apsaugojo mūsų sąmonę nuo tos kloakos, kuri dabar iš Vakarų dosniai garma ant mūsų ir cunamišku abejingumu griauna visus tuos apsauginius barjerus, kuriuos mūsų tauta statė tūkstančius metų, kad apsaugotų savo žmones ir išsaugotų save.

Mano Latvija ir mano tauta sukurta geresnei, pilnavertei, gražiai ateičiai be grėsmių. Puolančios Vakarų „vertybės“ tokios ateities negarantuoja. Gali būti, kad Rytų Europos tautos, iš vieno pančių išsilaisvinusios, praleido galimybę eiti savo identiteto išsaugojimo ir vystymosi keliu. Bet galbūt dar nėra per vėlu. Ir, jeigu taip, mes turime skvarbiau pažvelgti į save ir į tuos, kuriuos vadiname savo draugais ir sąjungininkais.“

Ar šį pusmetį bus kalbama apie tokias aktualijas?

TELKINIAI

Lemont, IL

„Saulutė” pakvietė į nuotaikingą koncertą

LAIMA APANAVIČIENĖ

Šių metų kovo mėnesį savo 20-metį atšventęs Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė” ir toliau tęsia savo labdarinę veiklą. Kas dabar besusikačiuos, kiek labdaros koncertų (jau nekalbant apie kitą šio būrelio veiklą) surengė šis gerai čikagiečiams žinomas būrelis. Visos renginių metu surinktos lėšos keliauja į Lietuvą vaikams, kurie sunkiai išsiverstų be šio būrelio pagalbos.

Vasara. Kai pamačiau „Drauge” skelbimą, kviečiantį į koncertą, pagalvojau: „Kas čia karštą dieną norės eiti į koncertą?” Tačiau „Saulutės” moterys galvojo kitaip ir birželio 30 d. pakvietė į nuotaikingą koncertą „Labas, vasarėle!” Pakvietė ir neapsiriko – Pasaulio lietuvių centro (PLC) didžioji salė vos talpino gausų muzikos mylėtojų, atėjusių pasiklausyti nuotaikingo dainininkų ir dainų autorių – Loretos Janulevičiūtės ir Algirdo Motuzos, būrį. Atrodo, kad pasikviesdama koncertuoti šiuos dainininkus „Saulutė” pataikė „kaip pirštu į akį”. Vasaros karštyje buvo smagu klausytis šių atlikėjų dainavimo. Prasmingi dainų žodžiai, lyriška muzika patiko susirinkusiems, ir jie negailėjo Loretai ir Algirdui plojimų.

Koncerto metu atlikėjai dainavo 16 dainų, tarp kurių buvo ir jų pačių sukurtų. Valso ritmu dainuojamai „Aš myliu” (A. Motuzos eilės ir muzika), dainoms apie tėvą (tai Loretos parašyta daina savo tėveliui) ir mamą, kurią dainavo Algirdas, dainai „Malda” (žodžius ir muziką parašė L. Janulevičiūtė) ir kitoms tą popietę dueto atliktoms dainoms klausytojai neliko abejingi. Tai buvo tarsi grįžimas „I tėviškę” (muzika ir eilės Algirdo Motuzos) ir tikra, neseniai kartu pradėjusių dainuoti, atlikėjų „Išpažintis” (muzika – Algirdo, eilės Loretos ir Algirdo). O tos išpažinties tyrumas ir atvirumas jaudino žiūrovus.

Koncerto metu dainininkams talkino Linas Umbrasas, sėdėjęs už garso aparatūros pulsto.

Smagu, kad vis daugiau žmonių remia „Saulutę”, bet dar smagiau, kad ir atlikėjai prisideda prie šio būrelio veiklos. L. Janulevičiūtė ir A. Motuza, norėdami prisidėti prie „Saulutės” veiklos, atsisakė honoraro.

Na, o pasibaigus koncertui – gėlės, nuotraukos atminčiai ir smagus pasikalbėjimas su dainininkais.

„Saulutės” suruoštas koncertas karštą vasaros dieną pavyko, tačiau šio būrelio valdybos nariai (pirmi-

„Saulutės” būrelio moterys su koncerto atlikėjais.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

ninkė Indrė Tījūnėlienė, vicepirminkė Raminta Marchertienė, izdininkė dr. Ramunė Račkauskienė, sekretorės Laima Braune ir Birutė Nalienė, tinklalapio koordinatorė Elena Ablyingtė, teisinis patarėjas Saulius Kuprys) ir visi „Saulutei” talkinantys savanoriai nemiega ant laurų, o jau galvoja apie kitus renginius. Rugsėjo 22 d. 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, vyks Sigitos Lipovienės trečios knygos „Aukštuolių ažuolai” apie Katliųrių šeimą, kurios penki sūnūs žuvo partizanais, sutiktuvės, o sekmadienį, spalio 20 d., 12:30 val. p. p. „Saulutė” pakvies muzikos mylėtojus į PLC Fondo salę, į šviesaus atminimo Lietuvos poeto, kultūros veikėjo Vaidoto Daunio šeimyninio ansamblio „Regnum musicale” koncertą. Raimondos Daunienės vadovaujamas, nuolat augantis, profesionaliai bręstantis ir aktyviai muzikuojantis šeimos kamerinis ansamblis suformavo pagrindines vertybės – šeima, tautiškumas ir kultūra. Ne vienerius metus šiai šeimai „Saulutė” tiesė paramos ranką. Ir štai dabar muzikines akimirkas žiūrovams dovanos Joana (arfa), Vita Marija (fleita), Elena (violončelė), Kotryna Ugnė (smuikas) ir mama Raimonda (fortepijonas, smuikas). Visos seserys – daugelio tarptautinių konkursų laureatės ir „Grand Prix” laimėtojos, klasikinės muzikos puoselėtojos, nevengiančios populiarios muzikos kūrinių ir improvizacijų. Tad iki malonių susitikimų.

Padėka po koncerto. Iš k.: L. Janulevičiūtė, A. Motuza ir „Saulutės” būrelio pirmininkė I. Tījūnėlienė.

Tel Avive paminėtos garsiojo poeto Litvako A. Suckever 100-osios gimimo metinės

2013 m. birželio 20 d. Tel Avive Beit Bialik muziejuje įvyko minėjimas, skirtas garsiojo jidiš kalba rašiusio poeto iš Vilniaus Abraham Suckever 100-osioms gimimo metinėms. Minėjimo metu buvo apžvelgtas A. Suckever gyvenimo ir kūrybos kelias, pasidalinta prisiminimais apie poeto asmenybę.

LR ambasadorius Izraelyje Darius Degutis sveikindamas gausiai susirinkusius dalyvius pasakė, kad Lietuvos žydų kultūros paveldas yra labai svarbi Lietuvos kultūros dalis, o A. Suckever eilės yra neatsiejama Lietuvos poezijos dalis. Pats poetas, išgyvenęs Holokausto siaubą Vilniaus gete, neprarado tikėjimo meno galia.

D. Degutis pabrėžė turimų kultūrinių, žmogiškųjų, istorinių sąsajų svarbą Lietuvos ir Izraelio santykių plėtrai bei tautų tarpusavio supratimui.

Renginyje taip pat dalyvavo prof. Avraham Novershtern (jidiš studijų profesorius Jeruzalės Hebrajiškame universitete), didžiąją dalį savo mokslinių darbų paskyręs A. Suckever kūrybos analizei, A. Suckever artimieji, jo anūkė, žymi Tel Avivo teatro aktorė, Hadas Kalderon. Renginio metu skambėjo A. Suckever eilės jidiš ir hebrajų kalbomis.

Poetas A. Suckever gimė 1913 m. liepos 15 d. tuometinėje Rusijos imperijos teritorijoje Smorgone (dabartinė Baltarusija). 1921 m. kartu su šeima atvyko į Vilnių. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui kartu su šeima buvo perkeltas į Vilniaus getą. 1943 m. iš jo pabėgo ir įsijungė į pagrindinį pasipriešinimo judėjimą. 1947 m. A. Suckever atvyko į Palestiną. 1985 m. A. Suckever gavo Izraelio Jidiš literatūros apdovanojimą. 2010 m. sausio 20 d. A. Suckever mirė Tel Avive būdamas 96 metų amžiaus.

LR ambasados info ir nuotr.

Įsimintini išpūdžiai bibliotekos stovykloje

**JOLANTA ŠILINSKIENĖ
IR AUDRONĖ SINUŠAITĖ**

Paskutinę birželio mėnesio savaitę Radviliškio viešojoje bibliotekoje šurmuliavo vaikų vasaros stovykla „Būsime, dalyvausime, daug ką sužinosime“, kurią finansavo JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba.

Pirmą stovyklos dieną vaikai susitiko su rašytoja bei dailininke Lina Žutaute. Pašnekesys padovanojo daug gerų emocijų. Rašytoja pristatė savo sukurtas ir iliustruotas knygas, pasakojo apie skaitymo naudą, prisiminė, kaip gimė jos populiarioji knyga apie Kakę Makę. Vėliau stovyklos dalyviai piešė savo baimes, kurios, padedant dailininkei, pasidarė visai nebaissios. Viešnia įdomiai atsakė į vaikų klausimus ir kiekvieno piešinyje paliko savo autografa. Kamilės piešinys buvo pripažintas gražiausiu, tad ji gavo dovaną – knygą iš rašytojos rankų. Po to Pasakų kambaryje vyko garsiniai knygų skaitymai bei aptarimai.

Antrą dieną keliavome į Kelmės krašto muziejų. Ten susipažinome su indėnų papročiais, ritualais bei atributika, šaudėme iš lanko, valgėme irokėzus, vaišinomės indėniška arbata.

Trečią stovyklos dieną stovyklautojai sužinojo apie tarmes. Su jomis supažindino etnomuzikologė Vilma Merkytė, kuri vėliau dar ir padainavo skirtingų regionų dainų. Dzūkiską dainą „Turėjo bobulė žilų vožalį“ dainavo jau visi stovyklos vaikai, prieš tai išdalijus jiems šios dainos tekstą. Mažieji įdėmiai klausėsi ir dzūkiskos pasakos, smagių paporinimų. Rima Giedrienė, kilusi iš Plungės rajono Tverų kaimo, šnekėjo su vaikais žemaitiškai, skaitė ištraukas iš knygos „Centrinė šiaurės žemaičių kretingiškių tarmė“. Vida Maceikienė, kito Žemaitijos krašto atstovė, kilusi iš Klaipėdos rajono Šakinių kaimo, paruošė vaikams užduotis – išversti žemaitišką sakinį į lietuvių kalbą. Jiems tai buvo gana nelengva. Pasirodo, didžiuojamės, kad mokame užsienio kalbų, o savo gimtosios kalbos tarmės nelabai ir suprantame. O juk tarmės – gyvoji mūsų kalbos versmė...

Darbelių popietės metu vaikus įvairiausių meniškų gudrybių mokė Aušra Zaturskienė – Šniūraičių filialo vyresnioji bibliotekininkė. Radviliškio turizmo informacijos centre stovyklautojai gavo po žemėlapi su Radviliškio miesto bei rajono įsimintinomis vietomis. Paskui po kai kurias

jas, esančias mieste, ir keliavome pėstute. Ekskursijų vadovais buvo Turizmo informacijos centro atstovė Laura Bagučanskytė bei radviliškietis, bibliotekos pagalbinkas Vytautas Mikalauskis. Kadangi oro sąlygos sutrukdė mums pasiųkti J. Basanavičiaus gatvės gale esantį malūną, prie kurio įvyko Lietuvos kariuomenės susirėmimas su bermontininkais, ekskursiją pradėjome nuo Radviliškio, vadinamo geležinkelininkų sostine, simbolio – garvežio. Aplankėme ir seniausią miestą J. Jankaus gatvę, kurioje kada gausiai gyveno žydai. Pamatėme namą, kur yra gyvenęs kraštietis, rašytojas Jonas Marcinkevičius, pabuvome Trėmimų vagonė ir apžiūrėjome jame esančią parodą. Aplankėme senąsias miesto kapines, kuriose ilsisi Jonas Jaraminas ir Justinas Sakalauskas – pirmieji radviliškiečiai savanoriai, žuvę mūšiuose su bermontininkais. Stabtelėjome ir prie nežinomų kareivių kapų, apžiūrėjome kapinėse likusios koplyčios liekanas. Grįždami sustojome prie Trijų kryžių – memorialo, skirto tremtiniais, politiniams kaliniais ir partizanams atminti. Praėjome buvusią strībų būstinę, kur buvo kankinami ir tardomi Lietuvos piliečiai. Miesto centre sustojome prie paminklo, skirto pergalei prieš bermontininkus. Stovyklos vadas Kimantas papasakojo istorijos pamokose sužinotų faktų apie šį paminklą. Ekskursijos metu dėdė Vytautas parodė vaikams, kur kada kada buvo išskirtines sėnieties miesto pastatai.

Ketvirtąją stovyklos dieną praleidome išvykoje. Apsilankėme Šiauliuose, Šokolado muziejuje, apžiūrėjome jo ekspoziciją, „Saldžioje laboratorijoje“ tapome šokolado meistras – patys gaminomės saldumynų. Po to vyko į Žaliūkių malūnininko sodą. Supomės ant kieme esančių senovinių sūpuoklių, laipynių, dūkome. Mūsų laukė gospadinė, kuri papasakojo apie nelengvą duonos kelią nuo sėjos iki stalo. Sužinojome įvairių duonos kepimo tradicijų, papročių ir ritualų. Vaikai gavo patys pasidaryti po duonos kepaluką, išpausti į jį savo sugalvotą ženklą. Kol kepė duonutę, jie pabandė patys girnomis malti grūdus, kol šie pavirto miltais. Apžiūrėjome troboje esančius autentiškus senovinius baldus, buitines rakandus,

Ekskursija po Radviliškio miestą pradėjome nuo traukinuko-miesto simbolio.

ant palangių besipuikuojančius jeronimus, pelargonijas, balzaminus ir kitas gėles.

Liepos 1-osios rytmetį susirinkome aptarti stovyklos išpūdžių. Prieš tai stovyklautojų laukė užduotis: atspėti, ką reiškia vienas ar kitas suvalkietiškas žodis. O tų žodžių parinko Daiva Paulauskienė, kuri yra kilusi iš Vilkaviškio rajono Virbalio miestelio. Oi, kiek daug čia buvo nesuprantančiųjų šių žodžių... Stovyklos dalyvė Miglė šauniai susidorojo su užduotimi – tarmiškai perskaitė ištraukas iš Emilijos Brajinskienės knygos „Tetervins subilda“.

Vėliau vaikai surašė savo pageidavimus, palinkėjimus stovyklos organizatoriams. Susibūrę į vieną ko-

mandą, garsiai suskandavę šūkį „Mes už biblioteką“, ėjome žaisti stalo žaidimų. Nelenktyniaudami, vienas kitam padėdami ir patardami. Kas dėliojo dėlione „Lietuva“ (Lietuvos žemėlapis), kas „Lietuva mažiesiems“ (klausimai apie Lietuvos geografiją, kultūrą, gamtą ir kt.). Išsiskirstėme, kupini gerų emocijų, vildamiesi, kad susitiksim ir kitais metais, labai dėkingi visiems, kurie padėjo organizuoti šiemetę stovyklą ir padovanojo galimybę įdomiai, turiningai praleisti tą vasaros atostogų atkarpelę.

Jolanta Šilinskienė ir Audronė Sinušaitė – Radviliškio Viešosios bibliotekos vyresniosios bibliotekininkės.

Stovyklos atidaryme su miesto meru Dariumi Braziu.

Lietuvos Dukterų draugijos veikla Southfield, MI

Iš k.: Jūratė Mikulevičienė, LDD pirmininkė Ramunė Mikailienė, Albinas ir Zita Navickai, Janina Peiknik, Birutė Duncan ir Birutė Paulovskienė. Trūksta Dalios Gilvydienės, Nijolės Plečkaitienės ir Nijolės Zelwinder.

Straipsnelio autorės nuotr.

Sekmadienį, liepos 6 d., po šv. Mišių, Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI, Lietuvos Dukterų draugijos Detroit skyrius ruošė cepelinų ir kugelio pietus. Daugiau kaip šimtas žmonių susirinko paremti šios organizacijos veiklą. Pietūs buvo labai sėkmingi ir pelningi, nes viskas buvo išparduota per pusvalandį!

Visas pelnas skirtas Lietuvos Dukterų draugijos ateities darbams ir veiklai. Šios kilnios organizacijos šūkis: „Pagalbos ranka vargstančiam“. Lietuvos Dukterų draugijos uždirbtos lėšos ir laikas skiriami globoti vargingai gyvenančias ir į nelaimę papuolusias šeimas bei žmones su negalia Lietuvoje, o taip pat – padėti sergantiems vaikams atvykti gydytis į JAV.

Lietuvos Dukterų draugijai pirmininkauja Ramunė Mikailienė. Dėkojame visiems apsilankiusiems už paramą, o ypatingas ačiū šeimininkei Zitai Navickienei ir jos padėjėjai Jūratei Mikulevičienei už vaišes!

Regina Juškaitė-Švobienė

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

BSA vasaros stovykla

J.B. KUN. VILIUS DUNDZILA

Lituanica” tunto jūrų skautai birželio mėn. dalyvavo Amerikos berniukų skautų (Boys Scouts of America – BSA) prityrusių sausumos ir jūrų skautų bei jų vadovų vasaros stovykloje, St. Louis miesto apylinkėse, 5,000 akrų dydžio „Swift Base” stovyklavietėje. Čia susirinko pritsai, t. y. gimnazistai bei studentai paaugliai skautai. Programa buvo skirta mieste bei kitose stovyklose sunkiau įgyvendinamoms pritsų patyrimų laipsnių programoms bei skautavimo pramogai (pagal Baden-Powell – skautavimas yra „pramoga su tikslu”). Pritsai galėjo atlikti beveik visus su gamtos mokslais susijusius reikalavimus girininko ženklui gauti. Savaitės dėmesys – jūriniam ir žvejybos skautamoksliui. Stovyklavietė išikūrusi 270 akrų Nims ežero pakrantėje. Skautai galėjo rinktis įvairias programas: leisti nuo kalnų, laiptoti uolomis, keltis žemomis bei aukštomis virvėmis, šaudyti iš lanko, prižiūrėti arklius bei jodinėti, galėjo susipažinti su trimis vandens slidinėjimo rūšimis, buriavimu, irklavimu baidarėmis, kayakais ir valtimis, vandens sportu, kalnų dviratininkyste, povandeniniu nardymu ir įvairių rūšių meškeriojimu. Ežere kasdien plaukiojo antys su ančiukais, pakrantėje ganėsi arkliai. Stovyklavietė įrengta taip, kad pritsai galėtų lavinti savo įgūdžius.

Tam buvo visa įranga ir atitinkamai paruošti vadovai. Kiekviena dienos arba pusdienio programa susidėjo iš kelių dalių: privalomo apmokymo, praktikos, pramogos ir patikrinimo. Savaitės pratybos apėmė: jachtų buriavimą, buriavimo regatas, saugos vandenyje konkursus, topografijos/navigacijos kursus bei žvejybą laivais. Suaugę galėjo dalyvauti jaunimo programose, mokyti jaunimą (pagal išankstinį susitarimą), lankyti vandens saugos (maudymosi arba laivininkystės) arba gelbėtojo kursus. Kartu „lavinosi” ir 3 pėdų ilgio juodas ežerinis žaltys, vardu „Bradly”. Vakarinės programos buvo linksmos ir įdomios: susipažinimas prie laužo, skautiškų menkniekių konkursas, taikos vakaras (joga, tai chi, tie-dye, draugystės apyrankės ir pan.), pritsų skautamokslio kursai, susimąstymo vakaras, paslapių ieškonė ir baigiamasis laužas su vakarone. Vėlyvą naktį meškėnai rengdavo vakarones – ieškodavo nepaklusnių stovyklautojų laikomo uždrausto „maisto lobio”. Kiekviena igula (taip vadinasi pritsų skiltys) arba valtis (jūrų skautų skiltis) turėjo ir naktinį žygį arba baidarių iškylą su nakvyne po atviru dangumi, arba iš šakų pastatytose palapinėse. Jūriai norėjo naktį iškylauti bei miegoti jachtose, bet stovyklos administracija to neleido dėl saugumo. Dailiviai buvo itin gabūs ir pažangūs skautai: „ereliai” skautai (aukščiausias berniukų skautų patyrimo laipsnis), sidabro žymenio pritsai (aukščiausias pritsų patyrimas, tolygus „ereliui”) bei kandidatai, taip pat ir jūriai vyresnieji vairininkai kandidatai (aukščiausias jūrių patyrimas, taip pat tolygus „ereliui”). Dalyvavo ir vienas būrelis JAV mergaičių skaučių (Girl Scouts USA) jūrininkių. Daugelis stovyklautojų buvo baigę JAV skautų „NYLT” (National Youth Leadership Training) vadovavimo kursus. Kas dieną per stovyklą pereinavo nors viena skautų skiltis iš NYLT kursų: stebėjosi stovyklos tvarka, uniformomis, užsiėmimo įvairove ir mergaičių aktyviu dalyvavimu. Stirnos taip pat paryčiais atsargiai aplankydavo stovyklą. Stovyklai sumaniai vadovavo vyresnių prityrusių skautų štabas (visi nuo 18 iki 30 metų), išskyrus toms sritims, kurioms reikalingas profesionalus leidimas (pvz., SCUBA nardymas, šaudymas). Stovyklos maistas atkeliavo iš pramoninių katilų. Kažin, ar skautų močiutės ten dirbo? Gal ir ne. Budinti skiltis kas rytą visai pa-

A†A v. s. fil. Tomui Remeikiui

mirus,
Čikagos lietuvių skautų tuntai reiškia gilią užuojautą žmonai sesei NIJO-LEI, dukrai sesei GINTAI bei jos vyrui dr. PAUL GEDO ir dukroms sesei VILI-JAI ir GABRIELEI, sūnums broliams AUDRIUI ir PETRUI bei jo žmonai sesei RENATAI.
Tegul ilsisi brolis Tomas šventoje ramybėje, Dievo Visagalio akivaizdoje.

stovyklei gamino skanius pusryčius: kiaušiniene, košę, dešreles, lašinius, blynus ir pan. Vieną parą smarkiai lijo, mat vadovai klaidingai užpildė BSA formą 117-234b, užsakančią orą iš tiekimo skyriaus. Stovyklos metu daug prityrusių bei jūrų skautų sėkmingai pasiekė savo kitą patyrimo laipsnį. Paskutinę dieną jūriai surengė garbės škancus, kur kandidatai į aukštesnius laipsnius aptarė savo programas. Po du gavo antrą bei pirmą patyrimo laipsnius, viena – vyr. vairininkės, jį turi patvirtinti BSA rajono vadovai. BSA jūrų skautų patyrimo laipsniai yra žymiai sudėtingesni negu lietuvių skautų. Po tos stovyklos bus dar dvi pritsų stovyklos kitomis temomis. Registracija į šią populiarią stovyklą baigėsi dar kovo mėnesį (visos 200 vietos jau užimtose). Į kitas stovyklas vietų dar yra. Tikimasi, kad pilna „Lituanicos” bei „Nerijos” tuntų valtis kitais metais dalyvaus šioje smagioje stovykloje.

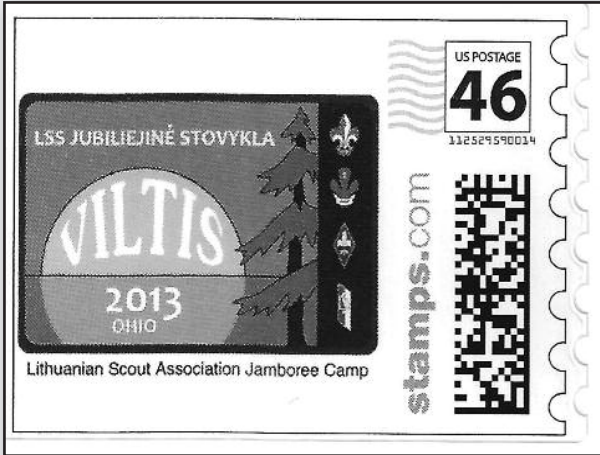
Jūrų skautai jau laukia kitos vasaros.

STOVYKLA „VILTIS” JAU LAUKIA JŪSŲ

Jubiliejinė stovykla „Viltis” jau ne už kalnų, ir jau baigiamė jai pasiruošti. „Dainynėlis” (stovyklos leidinys) jau spaus-tuvėje, US pašto ženklai jau išleisti. Visus tuos darbus atlikti labai padėjo mūsų bendraminčiai rėmėjai. „Skaitybės ke-lyje” jau buvo paskelbtas pirmųjų Jubiliejinės stovyklos „Viltis” rėmėjų sąrašas, o dabar nuoširdus skautiškas ačiū mie-liems rėmėjams už paramą, kuri mus pasiekė balandį ir vėliau. Aukos atsiuntė: Bačkaitis Aldona, Great Falls, VA, Bal-čienė Danutė, Cerritos, CA, Barzdžiūtė Dalia, Maple, ON, Brazaitytė Vida, Palos Hills, IL, Draugeliai Arūnas ir Irena, Le-mont, IL, Griškėliai Rimantas ir Regina, Hinsdale, IL, Jankauskienė Vida, Woodhaven, NY, Januškis Vytautas, Lemont, IL, Kerelienė Irena, Palos Heights, IL, Mikulionis Rūta, Northville, MI, Minkūnas Rimas, Seven Hills, OH, Miknaitytė-Ozers Rūta, Woodridge, IL, Puzeris Virginija, Toronto, ON, Urbaitis Vincas ir Theresa, Mayfield Hts, OH, Veitas Irena ir Brute-nis, Milton, MA. Aukos renka Lietuviškosios skautybės fondas (pirmininkė Birutė Banaitienė; 59 Forest Edge, Plymouth, MA 02360). Maloniai kviečiame mūsų rėmėjus, tėvelius, seses ir brolius apsilankyti stovykloje. Svečių savaitgalio programoje: „Skautų aidas” 90 metų sukakties paminėjimas, Jūros diena, Gilvelistų sueiga, šv. Mišios, vakarienė, laužas. Laukiame visų, kviečiame būti ir švęsti kartu su mumis.

v.s. fil. Gintas Taoras
LSS Tarybos pirmininkas
Jubiliejinės stovyklos „Viltis” viršininkas

Naujai išleistas US pašto ženklas.

Vytauto Landsbergio fondo darbų apžvalga

(2012 m. ruduo – 2013 m. vasara)

Dėkingi Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos vaikučiai.

Per pastaruosius kelerius metus, sumažėjus palūkanoms už indėlius, sumenko Vytauto Landsbergio fondo pajamos. Tačiau pasiliko ištikimi fondo rėmėjai: Albinas Markevičius, gerb. Laimutė ir Algirdas Stepaičiai, Indrė Tījūnėlienė, Algimantas ir Teresė Kazlauskai. Visi jie gyvena Amerikoje ir remia skirtingas sritis: Albinas Markevičius ir Stepaičių šeima – Rytų Lietuvos lietuviškų mokyklų švietėjiškas programas, Indrė Tījūnėlienė – studentus, o A. ir T. Kazlauskai – gausias šeimas. Visiems jiems tariame nuoširdų ačiū.

Plačiau apžvelgsime švietėjiškų programų įgyvendinimą Rytų Lietuvos mokyklose 2012 m. rudenį – 2013 m. vasarą.

Pirmiausiai paramos paprašė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Regioninių mokyklų skyrius, kuris su mūsų Fondo pagalba sumanė įgyvendinti mokomųjų mainų projektą iš dviejų dalių. Pirmoji projekto dalis įgyvendinta 2012 m. rugsėjį, kai Šalčininkų Jano Sniadeckio ir Lietuvos tūkstantmečio gimnazijų aktyviems mokiniams buvo organizuota išvyka į Šilutės r. Švėkšnos „Saulės“ gimnaziją. Čia šalčininkiečiai ir švėkšniškiai susipažino, pristatė mokinių tarybų veiklą, kartu pietavo, po to svečiai iš Šalčininkų pasivaikščiojo po Švėkšną, susipažino su miestelio architektūra. Pavakare visi – ir svečiai, ir švėkšniškiai važiavo į Šilutę, neformaliai bendraudami, laivu plaukė į Mingės kaimą.

Šių metų balandį jau Švėkšnos „Saulės“ gimnazijos mokiniai atvyko į Šalčininkus. Juos svingingai pasitiko Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio ir Jano Sniadeckio gimnazistai. Po pietų buvo organizuota pažintinė ekskursija po Šalčininkų rajono apylinkes (Dieveniškės, Norviliskės ir kt.), vakare – trijų gimnazijų mokinių vakaronė, kita rytą – darbo grupėje igūdžių formavimo pratybos ir kita veikla.

Atrodo, kad sumanymas pasiteisino. Viso projekto įgyvendinimui panaudota – 6,496 Lt.

2012 m. rudenį Vytauto Landsbergio fondas skyrė 3,000 Lt Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijai žaidimų kambario „Vaikystės pasaka“ įrangai įsigyti. Labai greitai, įrengus žaidimo kambarį, gimnazijos direktorė prasitarė apie gimnazijos bendruomenės svajonę – ikimokyklinukams ir priešmokyklinukams įrengti lauke žaidimų aikštelę, kurioje būtų sūpynės, suoliukai, kalneliai, smėlio dėžė. „Mūsų gimnazijos teritorija yra aptverta, rakinama ir stebima sargų. Turime gražų kiemėlį. Šalia gimnazijos (už tvoros) yra vaikų lopšelis-darželis, kurio teritorijoje yra puikiai įrengtos žaidimo

aikštelės, bet jomis gali naudotis tik darželio vaikai, o mūsų vaikai, išėję į lauką, gali tik pasivaikščioti. Būtume labai dėkingi, o vaikučiai labai laimingi, jeigu atsirastų finansinės paramos šaltinis, kuris leistų mūsų svajonei išsipildyti. Įgyvendinus šį projektą mokinukų skaičius lietuviškoje mokykloje dar labiau padidėtų (mes ugdome ikimokyklinukus nuo 3 metų – tai mūsų gimnazijos ateitis). Nuo kitų mokslo metų planuojame surinkti dvi atskiras ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes. Kadangi darželyje lietuviškų grupių dvigu-

Gražina Landsbergienė kalbina mokinius žaidimų kambaryje „Vaikystės pasaka“.

bai mažiau negu lenkiškų – tai tėvams siūlomos vietos lenkiškose grupėse. Vėliau pereiti į lietuviškas grupes yra sunkiau, vaikai lieka lenkiškose grupėse, paaugę dėl prasto valstybinės kalbos mokėjimo eina į lenkišką mokyklą. Taip mes prarandame potencialius pirmokus,” – kalbėjo gimnazijos direktorė Danuta Zuzo.

2012 m. gruodį Fondas skyrė 10,000 Lt žaidimų aikštelei įrengti, o 2013 m. gegužę įrengta aikštelė pristatyta gimnazijos bendruomenei.

Ignalinos r. Didžiasalio „Ryto“ vidurinė mokykla 1978 metais išaugo įvairiakalbėje gyvenvietėje, šalia seno, lietuvių puoselėjusio Didžiasalio kaimo. Jos gyvavimo pradžia – sąstingio, rusinimo metai. Todėl iškilo būtinybė ieškoti atsparos, veiklos krypties. Tokia kryptis pasiūlyta mokytojams ir mokiniams – domėjimasis savo krašto istorine praeitimi, etnine kultūra, suvokti savo šaknis, palaikyti papročius, tradicijas, įtraukiant į šią veiklą kiek galima daugiau įvairių kartų žmonių. Kai rusinimą šiais laikais pakeitė kosmopolitizmo reiškieniai, kai dėl ekonominių priežasčių smuko Didžia-

salio autoritetas, mokyklai iškilo naujas uždavinys: vėl rodyti mokiniams kas gražu, šviesu ir saugoti na gimtajame krašte, mokyti pastebėti tai, kuo galima didžiuotis. Tad siekdama tapti lietuviškumo atrama Lietuvos pakraštyje, mokykla renka ir kaupia kraštotyrinę medžiagą, puoselėja etnografinę mokyklos muziejų. Ekspонатų yra tiek daug, kad turimos patalpos per mažos, sunku su mokiniais dirbti visą pamoką. Kadangi mokykla turi galimybę plėsti muziejų, nes šalia yra nenaudojamos patalpos, kurias deramai sutvarkius ir sujungus su muziejumi, būtų galima perkelti dalį ekspozicijos ten, o vienoje iš dabartinių patalpų įrengti klasę su krašto mokyklų istorija, Vytauto Landsbergio fondas skyrė 6,850 litų šiam muziejaus atnaujinimui.

Rytų Lietuvos mokytojų sąjunga, jungianti Vilniaus, Šalčininkų ir Trakų rajonų mokytojus,

vykdydama savo veiklos pagrindinį tikslą, organizuoja įvairius mokytojų kvalifikacijų tobulinimo renginius. Šių metų gegužės viduryje grupė Rytų Lietuvos mokytojų sąjungos narių dalyvavo švietėjiškame projekte „Pažinkime savo krašto istoriją“. Į šio projekto programą įeina ir pažintis su kaimyninių šalių istorine praeitimi bei dabartimi, sąsajomis su lietuvių tautos istorija. Šį kartą grupė mokytojų dalyvavo dviejų dienų mokomojoje-pažintinėje kelionėje po kaimyninę Latviją, grožėjosi atstatomomis pilimis, nuostabių gamtovaizdžiu, praplėtė akiratį istorinėmis žiniomis, kurias sieks per-

teikti savo ugdytiniams. Šiam tikslui Fondas skyrė 6,000 litų.

Buivydiškių pagrindinė mokykla 2012 metais Sudervės kaime įsteigė pradinio ugdymo skyrių, kuriame dabar veikia trys ikimokyklinio ugdymo ir dvi pradinio klasių grupės, kuriose ugdomi 65 vaikai. Tačiau ikimokyklinių grupių poreikis vis dar išlieka, dar negali patenkinti beveik 100 tėvelių prašymų ugdyti jų vaikus lietuvių kalba. Nuo 2013 metų rugsėjo 1-osios mokykla, atsižvelgdama į tėvelių pageidavimus, steigia priešmokyklinio ugdymo grupę ir plečia pradinio klasių grupes. Steigiant naujas grupes reikia atnaujinti elektros instaliaciją, šildymo įrenginius, atlikti kai kuriuos remonto darbus. Remonto darbai, kuriems atlikti Vytauto Landsbergio fondas skyrė 12,715 litų, prasidėjo nuo birželio pradžios.

Jau tapo tradicija, kad mūsų Fondas remia įvairius Lietuvos švietimo draugijos „Rytas“ renginius, kurių tikslas kelti mokytojų kvalifikaciją žadinant Tėvynės meilę, pasididžiavimą gimtuoju kraštu,

studijuojant tautos istoriją, tautinių santykių darnumo politiką daugiakalbėje aplinkoje. Šiais metais nutarta paremti šventę „Vilniaus Jovarai 2013“ ir skirti „Metų mokytojo“ premiją. Šventėje „Vilniaus Jovarai 2013“, dalyvavo 19 Vilniaus rajono lietuviškų mokyklų ir svečiai iš Pelesos. Tai jau penktoji šventė, kuri šiais metais skirta Kristijono Donelaičio ir Tarmių metams paminėti. Pasibaigus šventei, Vytauto Landsbergio fondo valdybos pirmininkė Gražina Landsbergienė apdovanojo gražiausiai, originaliausiai, meniškiausiai pasirodžiusių grupių vadovus, o visų dalyvavusių mokyklų bibliotekos papildytos naujomis, mokykloms labai reikalingomis, knygomis. Tam panaudota rėmėjų Laimutės ir Algirdo Stepaičių parama – 14,202 Lt. Tai ne vienintelis renginys, kurį per Vytauto Landsbergio fondą parėmė Amerikoje gyvenantys Laimutė ir Algirdas Stepaičiai. Nuoširdus Jiems ačiū.

V. Landsbergio fondo info ir nuotr.

LIETUVA IR PASAULIS

T. Mann festivalis šiemet remsis Cz. Milosz „Tėvynės ieškojimu“

T. Mann muziejus Nidoje.

T. Mann muziejaus nuotr.

Nida (ELTA) – Liepos 13–20 d. Nidoje vyks vienas solidžiausių tarptautinių kultūros projektų Lietuvos pajūryje – 17-asis vokiečių rašytojo Thomas Mann festivalis. Kultūrų dialogą puoselėjantis festivalis šiemet parengė per 20 renginių, kuriuose dalyvaus nemažai svečių iš užsienio. Festivalį šiemet atidarys Vokietijos Prezidentas Joachim Gauck, lydimas Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės, taip pat tradiciškai dalyvaus Prezidentas Valdas Adamkus, kiti politikos ir visuomenės veikėjai, užsienio šalių ambasadoriai. Festivalis šiemet baigia trejų metų teminį ciklą, skirtą kitam Nobelio premijos laureatui Czesław Milosz ir savo epigrafu pasirinko jo esė rinktinės „Tėvynės ieškojimas“ pavadinimą. Susitikimuose dalyvaus garsi literatūrologė, Konstancos universiteto (Vokietija) profesorė Aleida Assmann, kurios darbai tyrinėjant atminties kultūrą buvo

įvertinti prestižiniu Max Planck medaliu. Savo požiūrį aktualia festivalio tema pateiks ir T. Mann festivalį rengiančio kuratoriumo pirmininkė, istorikė dr. Ruth Leiserowitz. Bičiulių popietėje laukiama ir kitos viešnios iš Vokietijos Nicolos Knoth apsilankymo. Diskusijoje dalyvaus ir lenkų filosofas Marek Cichocki. Muzikos programoje, kurioje irgi bus tėvynės ieškojimo motyvų, pirmąkart dalyvaus pianistas Gabrielius Alekna, taip pat pianistas Daumantas Kirilauskas, vargonininkė Karolina Juodelytė. Tradiciškai festivalyje bus galima išgirsti ir kamerinį chorą „Aidija“. Iš viso festivalyje šiemet vyks aštuoni koncertai, bus pristatyta Edmundo Gedgaudo monografija apie šviesaus atminimo muzikologę Oną Narbutienę, daug metų kuravusią T. Mann festivalio muzikos programą. Festivalio dailės programos didžiąją dalį sudarys šiuolaikinio meno pristatymai.

Lietuviai pirmauja pagal kyšininkavimą

Vilnius (BNS) – Lietuvos gyventojai kyšininkauja daugiausiai Europoje, rodo Transparency International šių metų pasaulinio korupcijos tyrimo rezultatai. Į klausimą, ar per pastaruosius metus jie ar jų šeimos nariai davė kyšį viešojo sektoriaus darbuotojams, teigiamai atsakė 26 proc. respondentų – tai dvigubai daugiau negu Europos Sąjungos (ES) vidurkis. TILS skelbia, kad panašus kyšininkavimo lygis esti Vietname (30 proc.), Irake (29 proc.). Latvijoje šis skaičius siekia 19 proc., o Estijoje – 4 proc. 77 proc. Lietuvos respondentų teigė, kad, remiantis jų patirtimi, asmeninės pa-

žintys yra svarbios siekiant gauti viešojo sektoriaus paslaugų: šis procentas yra antras pagal dydį ES po Italijos (80 proc.), ES vidurkis – 66 procentai. Beveik du trečdaliai (63 proc.) Lietuvos gyventojų mano, kad valdžios įstaigos atstovauja ne gyventojų, o stambių interesų grupių interesams. Nepaisant to, daugiau nei pusė lietuvių – 58 proc. – sutiktų pranešti apie korupciją: šis procentas panašus ir Estijoje su Latvija (52 ir 48 proc.). Prastčiausiai ES lietuviai vertina ir Vyriausybės kovą su korupcija – 79 proc. respondentų manė, kad kovojama neefektyviai.

Pasienio postuose pareigūnai protestavo itališkai

Briuselis (ELTA) – Liepos 9 d. keturiuose Lietuvos pasienio postuose pasieniečiai ir muitininkai pradėjo itališkąją protesto akciją. Protestuodami prieš vidaus reikalų sistemos skurdinimą Medininkų, Lavoriškių, Šalčininkų ir Raigardo pasienio postuose pareigūnai kruopščiai ir pagal visas nuorodas tikrino atvykstančius ir išvykstančius asmenis, transporto priemones. Akcija truko dvi paras. Pasak Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo (NPPSS) pirmininko Vladimiro Banelio, sunku

pasakyti, kiek kartų pailgės patikros procedūros. Akcijos metu tiesiog maksimaliai bus susitelkiama į pažeidimų paieškas. Itališku protestu pasieniečių akcija vadinama todėl, kad per sieną keliautojai tikrinami ilgiau nei įprasta. Pareigūnų akcijos prasidėjo jau liepos 5 d. – jie Vilniaus oro uoste pasitiko į Lietuvą atvykusią Europos Komisijos delegaciją. Oro uoste svečių iš Europos dėmesį atkreipti bandė maždaug dešimties uniformuotų, tačiau basų pareigūnų grupė.

JAV ir ES pradėjo įtemptas derybas dėl prekybos ir šnipinėjimo

Washington, DC (BNS) – Svarbios JAV ir Europos Sąjungos derybos dėl prekybos prasidėjo Washington, abiem pusėms taip pat ketinant aptarti Amerikos vykdomą šnipinėjimą, kuris sukėlė pavojų, kad gali įstrigti didžiausios pasaulyje laisvosios prekybos zonos kūrimas. Aiškinant, jog Jungtinės Valstijos ne vien rinko didžiulius kiekius informacijos apie privačius pokalbius telefonu ir veiklą internete, tačiau taip pat šnipinėjo savo sąjungininkus, Europos pareigūnai atvyko į JAV aptarti itin slaptos Nacionalinio saugumo agentūros (NSA) veiksmų. Vos už kelių kvartalų kiti pareigūnai pradėjo ambicingas derybas dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TTIP), kuria siekiama sumažinti kliūtis prekybai tarp dviejų didžiųjų ekonomikų ir padėti joms abiem išbristi iš finansų krizės. Derybos dėl prekybos veikliausiai bus įtemptos, net jeigu jų netemdytų skandalas dėl šnipinėjimo.

Washington nori, kad nebūtų tariamasi dėl finansų reguliavimo, baiminantis, kad ES taisyklės yra per švelnios bankams. Tuo tarpu Prancūzija reikalauja, jog per šias derybas nebūtų keliama klausimų dėl jos taikomos savo kino ir televizijos pramonės stiprios apsaugos. Diskutuojuant plačiau, Europa iškels klausimą dėl JAV, miestų ir federalinės vyriausybės teikiamų prioritetų vietos kontraktininkams ir tiekėjams, įskaitant pelningą gynybos sektorių. Kita vertus, Washington ragins Europą atsiverti JAV biotechnologijoms, tokioms kaip genetiškai modifikuoti maisto produktai, kuriuos daugelis europiečių vartotojų laiko pavojingais. Jeigu šios derybos bus sėkmingos, jos gali atvesti į didžiausią pasaulyje laisvosios prekybos zoną, kuri turėtų apie 820 mln. gyventojų. Ši prekybos sutartis gali nulemti didesnę skaičių darbo vietų ir didesnę augimą, o tai padėtų išeiti iš ekonomikos krizės.

Latvija galutinai pakviesta įsivesti eurą

Briuselis (BNS) – Latvija taps 18-ąją euro zonos šalimi nuo ateinančių metų sausio 1-osios, nurodoma galutiniam sprendime, kurį liepos 9 d. priėmė Europos Sąjungos finansų ministrai, susirinkę į Bendrijos ekonomikos ir finansų tarybos (ECONFIN) susitikimą Briuselyje. Latvijos nacionalinė valiuta bus keičiama į eurus pagal Latvijos banko nustatytą dabartinį santykį, kuriuo latas yra susietas su vieningąja ES valiuta – 0,70 lato už vieną eurą. ES finansų ministrų balsavimas vainikavo diplomatinės procedūros dėl Latvijos stojimo į euro zoną. Europos Parlamentas liepos 3-ąją pritarė Latvijos siekiui įsivesti

eurą, kai už tai balsavo 85 proc. įstatymų leidėjų. Birželio 28 dieną ES šalių vadovai vienbalsiai pritarė Latvijos stojimui į euro zoną. Tačiau apklausos rodo, kad daugiau kaip pusė – 53 proc. – Latvijos gyventojų vis dar nepritaria euro įvedimui. Tuo tarpu Latvijos premjeras Valdis Dombrovskis pareiškė, kad euro įvedimas Latvijoje skatins ekonomikos plėtrą ir finansų stabilumą, tačiau pridūrė, kad ilgėsis nacionalinės valiutos – lato. Jo nuomone, euras kaip valiuta šiuo metu nekelia problemų – tik kelios euro zonos šalys išgyvena ekonomikos sunkumus.

Baltijos šalių konkurencija energetikoje kelia nerimą

Ryga (BNS) – Baltijos šalių konkurencija energetikos srityje ima kelti pavojų nacionaliniam saugumui, teigia Latvijos užsienio reikalų ministras Edgaras Rinkevičius. „Kai kuriais klausimais, pavyzdžiui, karinio saugumo, diplomatijos, politikos, įvairiose tarptautinėse organizacijose Baltijos šalys save laiko gerais partneriais ir sąjungininkais, o kai kuriais klausimais esame konkurentai. Tam tikra prasme tai nėra blogai, nes konkurencija skatina vystymąsi. Bet bijau, kad su energetiniu saugumu su-

sijusiais klausimais ši konkurencija nebeskatina teigiamos plėtros. Priešingai, ji tam tikru požiūriu net pradeda kelti pavojų mūsų nacionaliniam saugumui“, – pareiškė ministras. Prisijungimas prie euro zonos yra geopolitiškai svarbus žingsnis, bet dar yra energetinis saugumas, transporto ryšiai. Baltijos šalių nesugebėjimas susitarti dėl suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo statybos, kurio vietą Suomijos ir Estijos iniciatyva rinks Europos Komisija, regiono energetiniam saugumui nieko gero neduoda.

Libija prašo NATO karinės paramos

Tripolis (BNS) – Libijos vyriausybė prašo NATO karinės paramos, kad šalis neatsidurtų visiškai suirutėje. Praėjus dvejiems metams po Muammar al Gaddafi nuvertimo Libija yra ties žlugimo riba. „Kariuomenė ir policija šiuo metu nėra pajėgios garantuoti saugumą šalyje“, – teigia NATO ekspertai. Tuo esą pasinaudoja nusikalstamos gaujos ir radikalūs islamistai. Libijoje yra didžiausias pasaulyje neapsaugotas ginklų atsargos, be kita ko – minų, amunicijos bei mobilių gynybinių sistemų. Vyriausybė Tripolyje paprašė NATO paremti iki 35,000 vyrų nacio-

nalinės gvardijos kūrimą. Tačiau Aljansas baiminasi nesutarimų šalyje. Birželio pradžioje NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen paskelbė kiek įmanoma greičiau nusiųsiantis ekspertus į Libiją, kad jie pasiruoštų šalies kariškių apmokymui. Libijos vyriausybės vadovas Ali Seidan kalbėjo apie būtinybę likviduoti brigadas ir kitas formuotes ir individualiai įjungti jas į kariuomenę ir policiją. Po ilgamečio Libijos diktatoriaus M. Gaddafi nuvertimo prieš dvejus metus naujajai šalies vadovybei vis dar nepavyksta sukurti profesionalios kariuomenės ir policijos.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuva tapo pirmąja JAV gamintojos stotele

JAV žemės ūkio technikos gamybos kompanija „Kinze Manufacturing“ pradeda savo veiklą Lietuvoje. 46 metus veikiantis šeimos verslas šiandien yra antrasis pagal dydį sėjimo ir sodinimo technikos gamintojas JAV Iowa valstijoje išikūrusioje bendrovėje šiuo metu dirba per 850 darbuotojų.

Lietuva tapo pirmąja užsienio šalimi, į kurią „Kinze Manufacturing“ nusprendė plėsti savo veiklą. Bendrovė čia investuoja 22 mln. litų į naujo gamybos padalinio statybas. „Tai yra pirmoji mūsų gamykla užsienio valstybėje. Ketiname smarkiai didinti mūsų pardavimus Rusijoje, Ukrainoje bei Europos Sąjungoje, – sako Susanne Kinzebaw, „Kinze Manufacturing“ viceprezidentė. – Ieškojome vietos plėtrai Rytų Europoje: Slovakijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje. Lietuvą pasirinkome dėl produktyvios ir efektyvios darbo jėgos, vietinių gamybos tradicijų bei pozityvaus dėmesio iš valstybės institucijų“. Įmonė įsikurs Vilniaus rajone, šalia kelio Vilnius-Druskininkai. Lietuvoje bus gaminami populiariausi įmonės produktai – sėjamoji ir sodinamoji technika. 99 proc. gaminių bus eksportuojama į kompanijos augančią Europos rinką – Rusiją, Ukrainą, Čekiją, Bulgariją, Vengriją ir kitas. Ši JAV bendrovė Lietuvą pasirinko dėl mūsų darbuotojų gebėjimų bei patogios geografinės padėties.

Taip pat mūsų šalyje „Kinze Manufacturing“ rado vertybes, kurias plėtoja savo versle: sąžiningumą, dėmesį vartotojams, meistriškumą, inovatiškumą bei abipusę pagarbą“, – sako Milda Dargužaitė, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ vadovė. „Kinze Manufacturing“ gamykla Lietuvoje pradės veikti 2013 m. rudenį ir plėsis trimis etapais. Pradiniame etape bus vykdomas gaminių surinkimas iš importuotų bei vietinės rinkos partnerių gaminamų komponentų. 2015 m. bus atidarytas virinimo ir dažymo cechas, dalį komponentų gaminantis vietoje. 2017 m. gamykloje veiks pilnas gamybos ciklas, nuo metalo apdirbimo iki galutinio surinkimo. Atidarymo metu 2013 metais įmonėje dirbs 10 žmonių, o pradėjus dirbti pilnu pajėgumu čia dirbs 250 suvirintojų, mechanikų, šaltkalvių, staklių (CNC) operatorių ir kitų specialybių darbuotojų. Bendrovė ketina investuoti į darniąsias investicijas ir skirti lėšų bendradarbiavimui su vietos mokyklos mokyklomis: universitetais, kolegijomis, profesinėmis mokyklomis bei profesinio rengimo centrais. Studentams bus suteikiama galimybė atlikti gamybinę praktiką ir susipažinti su pažangiomis gamybos technologijomis bei gamybos procesais. Tokiu būdu ketinama ugdyti būsimus darbuotojus. M. Dargužaitė pastebėjo, kad „Kinze Manufacturing“ vadovams buvo labai svarbu užsienyje įgyta lietuvių patirtis: „Jie džiaugėsi, kad mūsų šalyje rado daug specialistų, kurie profesinės patirties įgijo ne tik Lietuvoje. Būtent dalies tokių darbuotojų ‘Kinze Manufacturing’ dairysis rinkdama gamyklos komandą Lietuvai“.

Valiutų santykis (2013 m. liepos 10 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,68 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,46 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,54 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,01 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,09 LTL

Izraelio ministras kviečia bendradarbiauti

2013 m. liepos 3 d. Lietuvos ambasadorius Izraelyje Darius Degutis susitiko su Izraelio ekonomikos ministru Naftaly Bennett. N. Bennet pasidžiaugė, kad dvišaliai ekonominiai santykiai tarp šalių vystosi itin sparčiai – per pastaruosius trejus metus dvišalė prekyba, turizmo srautai išaugo dvigubai, plečiasi tiesioginių lėktuvų skrydžių tvarkaraštis – nuo rudens bus du tiesioginiai skrydžiai per savaitę iš Vilniaus į Tel Avivą.

Izraelio ekonomikos ministras, kuris prieš tapdamas politiku sėkmingai vadovavo stambiai programinės įrangos bendrovei, domėjosi Izraelio informacinių technologijų bendrovių investicijų galimybėmis Lietuvoje. Jo manymu, bendri projektai aukštųjų technologijų ir inovacijų srityje labiausiai prisidėtų prie ekonominių santykių plėtos. Susitikimo metu sutarta, kad artimiausiu metu įvyks Lietuvos kompanijų, dirbančių inovacijų srityje, misija į Izraelį. D. Degutis taip pat pristatė ministrui Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai prioritetus bei pakvietė N. Bennett kartu su verslo delegacija apsilankyti Lietuvoje.

URM informacija

Lietuvos finansų ministras – ECOFIN Tarybos posėdyje

LR Finansų ministras Rimantas Šadžius Europos Sąjungos (ES) Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) Tarybos posėdyje pristatė Lietuvos pirmininkavimo prioritetus ir Bankų sąjungos vystymą įvardijo vienu svarbiausių darbų. „Sėkmingas Bankų sąjungos sukūrimas labai svarbus siekiant darnaus Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo ir visos ES finansų stabilumo. Dėl to labai svarbu užtikrinti pažangą diskusijose dėl finansinio stabilumo priemonių, kuri tiesia kelią tvariam Europos ekonomikos augimui“, – kalbėjo R. Šadžius pirmajame Lietuvos pirmininkavimo ECOFIN Tarybos posėdyje. R. Šadžius patikino, kad Lietuva visomis pastangomis sieks, kad ECOFIN Tarybos sutarimas dėl Vieningo bankų pertvarkymo mechanizmo būtų pasiektas iki šių metų pabaigos. Tokiu atveju Europos Parlamentas galėtų priimti šį pasiūlymą iki kadencijos pabaigos. Pasak R. Šadžiaus, Lietuva tikisi, jog bus priimtos ir Bankų gaivinimo ir pertvarkymo bei Indėlių garantijų sistemų direktyvos.

R. Šadžius ECOFIN Tarybos posėdyje pristatė ir kitus Lietuvos pirmininkavimo prioritetus, tarp jų efektyvų ES ekonominės valdysenos priemonių įgyvendinimą, Ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimą, mokesčių vengimo ir sukčiavimo prevenciją. Lietuvos finansų ministras posėdžio metu taip pat pasveikino prie euro zonos prisijungusiančią kaimyninę Latviją. Priimtos ir atskiroms šalims skirtos rekomendacijos, kuriomis ES šalys turės vadovautis priimdamos sprendimus dėl kitų metų biudžeto.

Lietuviška mėsa – Australijai

Australijos maisto standartų agentūra (FSANZ) oficialiai pranešė apie galutines dar pernai Lietuvoje vykdyto audito išvadas. 2012 m. rugsėjį vykusio audito metu Australijos atsakingi auditoriai vertino, kaip Lietuvoje vykdoma pavojingos užkrečiamosios gyvūnų ligos – galvijų spongiiforminės encefalopatijos (GSE) – kontrolė ir kokia šios ligos situacija mūsų šalyje. Laiške Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba informuojama, kad Lietuva dėl GSE situacijos ir kontrolės sistemos yra priskiriama 1-os (mažiausios) rizikos šalių grupei. Ši

ataskaita ir oficialaus statuso šaliai priskyrimas yra vienas galutinių etapų suteikiant galimybę eksportuoti lietuvišką jautieną ir jautienos produktus į Australiją.

„Ataskaita ir išvados bus pristatytos Australijos vyriausybės Žemės ūkio, žuvininkystės ir miškų departamentui. Šių išvadų pagrindu turėtų būti priimtas galutinis sprendimas ir nustatyti reikalavimai lietuviškos jautienos ir jos produktų eksportui į šią šalį. Tokios derybos – ilgai trunkantis procesas. Tačiau pasiektas rezultatas leis mūsų mėsos gamintojams dar labiau išplėsti eksporto rinkų geografiją, išskirtinius lietuviškus jautienos gaminius pristatyti ir tolimosios Australijos vartotojams. Manau, kad tai ir yra svarbiausias tikslas“, – sakė Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius Jonas Milius.

Vilniaus savivaldybė – nemoki

Premjeras Algirdas Butkevičius liepos 9 d. susitikęs su Vilniaus miesto savivaldybės vadovais, teigė: „Reikia pasakyti, kad Vilniaus miesto savivaldybėje finansinė padėtis yra labai bloga. Bendri finansiniai išpareigojimai, lyginant su jų biudžeto planuojamomis pajamomis jau siekia 208 proc., o paskolos sudaro 118 proc. Tai rodo, kad faktiškai Vilniaus miesto savivaldybė finansiškai yra nemoki“. Pasak jo, norint išvengti finansinio bankroto, gelbėti sostinei yra numatytos kelios priemonės. Pirmiausia A. Butkevičius įvardijo, kad miestui turi būti suteikta trumpalaikė paskola iš Finansų ministerijos, kuri būtų naudojama tik darbo užmokesčiui, išsiskolinimams dengti. „Jokiu būdu paskolos lėšos negali būti nukreipiamos ateities projektų finansavimui. Ateities projektai turi būti finansuojami iš planinių įplaukų“, – pabrėžė Vyriausybės vadovas. Jis patvirtino, jog Vilniui kitais metais teks 8 proc. didesnė gyventojų pajamų mokesčio (GPM) dalis – ji nuo 42 proc. didėja iki 50 proc. Premjeras atmetė teiginius, kad tai galėtų sukelti problemų šalies finansiniam stabilumui. Jo vertinimu, anksčiau Vyriausybėje buvo priimti nepatvirtinti sprendimai, o tai ir privedė Vilnių iki tokios blogos finansinės padėties.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

Amerikiečiai valgo ir giria Marijampolėje paruoštą duoną

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Marijampolėje veikianti šaldytų duonos ir pyrago gaminių gamykla „Mantinga“ – viena didžiausių tokių gamyklų Baltijos šalyse. Savo veiklą ji pradėjo 1998 metais, kai į Lietuvą iš Prancūzijos pradėjo vežti visiškai naują produkciją – šaldytus, technologiškai paruoštus kepimui duonos ir pyrago gaminius.

Po kelerių metų Sūduvos sostinėje buvo pastatytas naujas šaldytų gaminių fabrikas, o visiškai neseniai duris atvėrė nauja ir itin moderni gamykla „Mantinga Food“, rinkai siūlanti atvėsintus gaminius – įvairias užkepėles, picas, taip pat dar vieną naujovę – geriamas sriubas. „Mantinga“ užpatentavo originalų šių sriubų dangtelį – ji nuėmus, per nedidelę angą patogiu gerti mikrobangų krosnelėje pašildytą žirnių, grybų, vištienos ar kitokią sriubą.

„Mantinga“ – šeimos įmonė, kurią jos ikūrėjas ir valdybos pirmininkas Klemencas Agentas pavadino dviejų savo vaikų – Manto ir Ingos vardais. K. Agentas, pradėjęs šį verslą visiškai tuščioje vietoje, šiandien jau gali didžiuotis savo pasiekimais – abejojose gamyklose dirba daugiau kaip 600 žmonių, praejusių metų apyvarta siekė apie 130 milijonų litų (apie 50 milijonų dolerių), gaminama apie 250 pavadinimų gaminiai, iš kurių 40 procentų parduodama Lietuvoje, o likusi dalis eksportuojama į maždaug 30 pasaulio šalių.

„Man smagu pasakyti, kad mūsų gaminiai valgomi ir mėgstami daugelyje pasaulio šalių. Tarp jų ir Vakarų Europos šalys, ir net Afrika. Turime ir savo pirkėjus Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur pardavimai kasmet auga“, – „Draugui“ pasakojo K. Agentas.

Amerikoje „Mantinga“ turi du savo produkcijos atstovus – vieną Vakaruose, California valstijoje, kitą – Rytų pakrantėje. Amerikiečiai perka įvairių produktų, bet bene populiariausia yra itališka *Ciabatta* duona. Taip pat perkami pyragaičiai, picos, apkepėlės.

„Iš Amerikos esame nusipirkę keletą labai gerų įrengimų produkcijai gaminti. Vienas iš jų – itin geras, jo Europoje yra tik trys vienetai, ir džiaugiamės, kad „Mantinga“ galėjo toki įrengimą įsigyti“, – pasakojo bendrovės savininkas.

K. Agentas sako, kad įeiti į naujas užsienio rinkas padeda labai aukšti gamybos reikalavimai. Jau prieš kelerius metus „Mantinga“ tapo Sumuštinių asociacijos nare, o tai atvėrė naujas galimybes. Įmonė taip pat turi britų BRC kokybės atitikmens pažymėjimą, be kurio ji negalėtų prekiauti Didžiosios Britanijos rinkoje. O neseniai jai atsivėrė ir Japonijos rinka.

„Į Marijampolę atvykę japonai mus nustebino savo itin aukštais reikalavimais gaminiams. Garbūs ponai iš portfelio išsitraukė nedideles svarstyklės ir pradėjo sverti mūsų pyragėlius bei picas. Vienam iš gaminių trūko 1 gramas, ir tai jau minusas. Jie sakė, kad gaminsys gali sverti daugiau, bet

„Mantingos“ valdybos pirmininkas K. Agentas.

jokiu būdu ne mažiau. Talpintuvai su mūsų šaldyta gaminiais iki Japonijos plaukia 2-3 mėnesius, o ten uoste pirmiausia vėl yra sveriami“, – pasakojo K. Agentas.

Labai naudingas ir dalyvavimas įvairiose parodose. Šiomet rudenį „Mantingos“ vadovas vyks į Ameriką, Las Vegas, kur spalio 6-9 dienomis vyks didžiausia pasaulyje kepimo pramonės paroda „The Baking Expo“ (IBIE). Čia susirinks apie 20 tūkstančių dalyvių iš viso pasaulio, atstovaujantys maždaug 800 kepimo įmonių.

„Mantingos“ gaminių galima rasti ir latvių bendrovės „Airbaltic“ lėktuvuose, jau netrukus ji atsiras ir Lietuvoje populiaraus norvegų „Statoil“ degalinių tinklo užkandinėse. Įvairias užkepėles labai mėgsta jaunimas, moksleiviai – per ilgąsias pertraukas jie atbėga į prie mokyklų esančius prekybos centrus nusipirkti šių gaminių.

Lietuviai taip pat mėgsta „Mantingos“ gami-

Gamyba čia vyksta ištisą parą.

Geriamą sriubą „Mantinga“ pradėjo gaminti pirmoji Baltijos šalyse.

nus – itin populiarius batonai su česnakiniu sviestu, taip pat vienas iš pyragėlių – marcipaninis sukutis su aguonomis. Jie taip pat greitai pamėgo ir naujus sumuštinius, picas, geriamas sriubas, kurias pradėjo gaminti naujasis „Mantinga Food“ fabrikas. Į jį investuota 40 milijonų litų (apie 15,3 milijono dolerių). Nedidelę dalį – 4 milijonus litų skyrė Europos Sąjungos fondai, didelę dalį lėšų teko skolintis iš bankų.

Įmonėje darbą gavo nemažai Marijampolės, taip pat aplinkinių miestų žmonių. Skatindamas darbuotojus, įmonės savininkas juos nemokamai atveža į darbą, taip pat maitina įmonės produkcija. Įmonė yra ikūrusi paramos ir labdaros fondą, iš kurio remia socialiai pažeidžiamas žmones. Pernai šis fondas suteikė paramos už 860 tūkstančių litų (apie 330 tūkstančių dolerių).

„Planų, sumanymų turime dar bent dvidešimčiai metų į priekį. Man svarbu, kad mūsų gaminiai mėgstami žmonių, kad juos atranda vis naujų šalių vartotojai. Per keliolika metų pavyko pasiekti tikrai nemažai, ir nežadame sustoti“, – sakė „Mantingos“ vadovas.

Šiuolaikiški įrenginiai.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

„DRAUGA“
galite
užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

S. Dariaus ir S. Girėno atminimą pagerbė ir Šiaulių saldainių gamintojai

ANTANAS SEIBUTIS

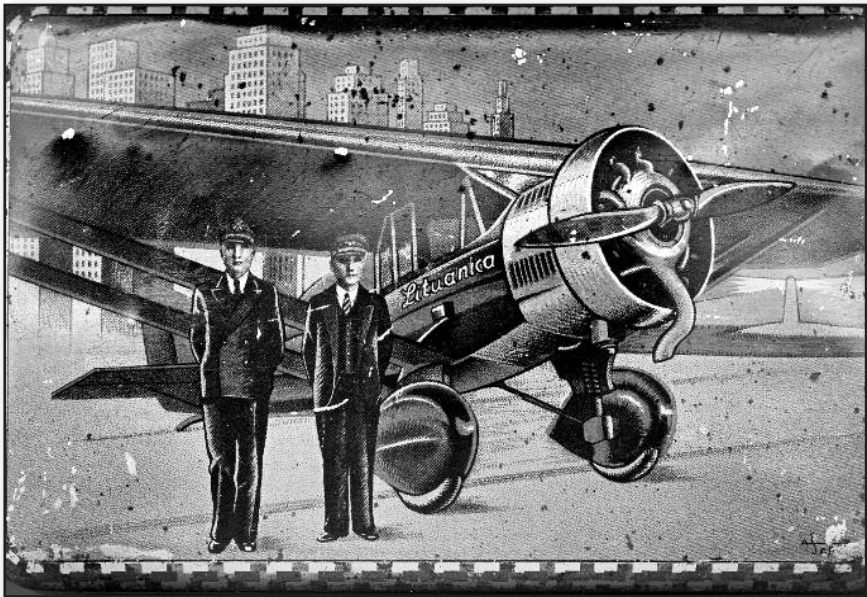
Šiemet sukanka 80 metų, kai 1933 metų liepos mėn. lietuvių lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas perskrido Atlanto vandenyną. Liepos 15 d. pakilę iš New York, lakūnai perskrido Atlantą ir liepos 17 dieną žuvo Pščelnik miške, tuometinės Vokietijos Soldino apylinkėse, dabar – tai jau Lenkijos teritorija.

Lietuvoje garsiųjų lakūnų atminimas buvo įamžinamas įvairiausiais būdais – jie po mirties apdovanoti Vyčio Kryžiaus V laipsnio ordinu, Šaulių sąjungos žvaigžde ir Lietuvos skautų ordinu, Lietuvos paštas išleido pašto ženklų seriją, pastatyti paminklai Či-

kagoje 1935 m. ir Kuhdamm (dabar Pščelnik Lenkijoje) 1936 m.

Savo indėlį pagerbiant S. Dariaus ir S. Girėno atminimą, įnešė ir garsaus Šiaulių saldainių fabriko „Rūta“ įkūrėjas Antanas Gricevičius. Jis 1913 m. Šiauliuose nedideliame mediniame name įrengė karamelės virimo katilą ir pats su žmona Juzefa buvo pirmieji darbininkai. Norėdamas pabrėžti saldainių dirbtuvėlės lietuviškumą, A. Gricevičius pavadino ją tautinio augalo „rūta“ vardu. Čia buvo gaminami karameliniai saldainiai, netrukus pradėti gaminti ir šokoladiniai.

Po truputį „Rūta“ augo ir garsėjo, A. Gricevičiaus konditerio talentas buvo įvertintas keturiais aukso medaliais Lietuvos žemės ūkio parodose bei

Saldainių fabriko „Rūta“ metalinės saldainių dėžutės viršelis.

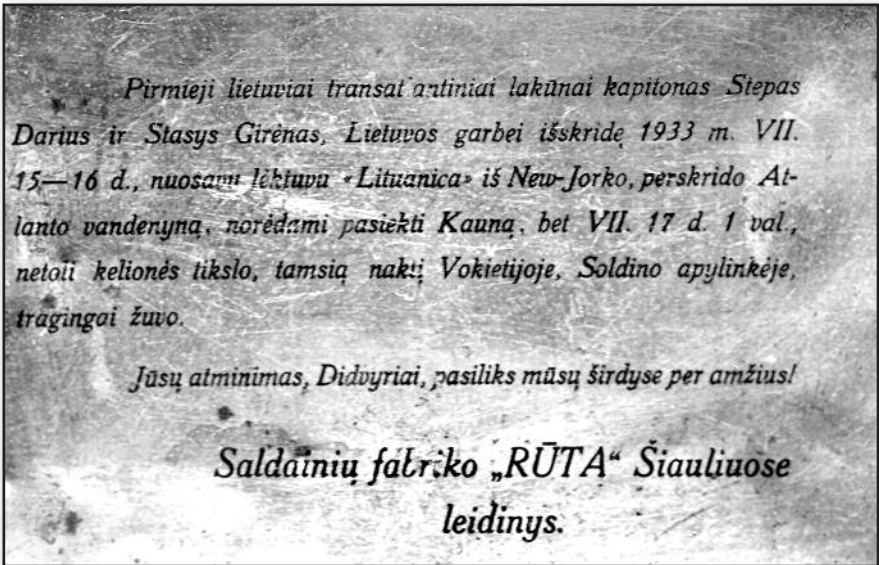

„Spaudos fondo“ išleistas plakatas su S. Dariumi bei S. Girėnu.

dviem medaliais tarptautiniuose konkursuose Italijoje ir Anglijoje.

Paveikti didvyriškos ir tragiškos lakūnų istorijos, Šiaulių saldainių gamintojai sukūrė saldainių dėžutę, ant kurios pavaizduoti lakūnai S. Darius ir S. Girėnas bei jų lėktuvą „Lituanica“. Atvertus metalinį dėžutės dangtelį, galima perskaityti žodžius:

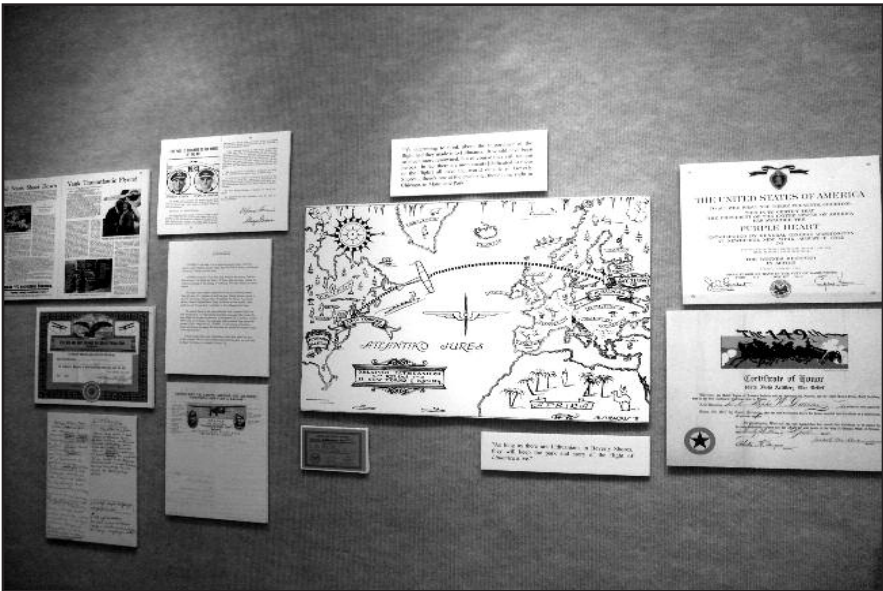
„Pirmieji lietuviai transatlantiniai lakūnai kapitonas Stepas Darius ir Stasys Girėnas, Lietuvos garbei išskridę 1933 m. VII 15–16 d. nuosavu lėktuvu – „Lituanica“ iš NEW-Jorko, perskrido Atlanto vandenyną, norėdami pasiekti Kauną, bet VII 17 d. 1 val., netoli kelionės tikslo, tamsią naktį Vokietijoje, Soldino apylinkėse, tragingai žuvo. Jūsų atminimas, Didvyriai, paliks mūsų širdyse per amžius! Saldainių

Įrašas saldainių dėžutės viršelio vidinėje pusėje. Dalis pelno nuo parduotų saldainių atitekdavo įsteigtam Dariaus ir Girėno paramos fondui.

fabriko „RŪTA“ Šiauliuose leidinys”. Dėželės priekyje yra nedidelis užrašas – „Pelnas skiriamas paremti didvyrių S. Dariaus ir S. Girėno fondui”.

Kartu visoje Lietuvoje paplito ir tapo pavyzdžiu bei naudojamas plačiai iki pat šių dienų „Spaudos fondo“ išleistas plakatas su S. Dariumi bei S. Girėnu.

Ramunės Lapas nuotr.

Beverly Shores geležinkelio stotelėje – S. Dariui ir S. Girėnui skirta paroda

Kai kitą kartą važiuosite į Indiana ar Michigan, būtinai stabtelėkite Beverly Shores. Čia, istoriniame geležinkelio stoties (South Shore Line Station) pastatėlyje įrengtame muziejuje, ką tik pradėjo veikti S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-mečiui skirta paroda. Nuotraukomis ir dokumentais pasakojama ne tik apie mūsų lakūnų žygdarbį, bet ir apie jų garbei įkurtą „Lituanica“ parką – vienintelį tokį pasaulyje. Čia, beje, liepos 21 d., 2 val. p. p., vyks skrydžio jubiliejaus paminėjimas, po to iškilmės tėsis muziejuje. Šv. Onos bažnyčioje (Beverly Shores, IN) 1 val. p. p. bus laikomos šv. Mišios lietuvių kalba.

S. Dariui ir S. Girėnui skirta parodėlė vyks visą vasarą. Ją aplankyti galite penkt., šešt. ir sekm. nuo 11 val r. iki 3 val. p. p.

Iš šeimos albumo

Edmundas Petrauskas iš London, Ontario (Kanada), atsiuntė mums ypatingą nuotrauką iš savo šeimos albumo.

Prie paminklo S. Dariui ir S. Girėnui Soldine (dabar Pščelnik, Lenkija). Pirmas iš kairės – Vladas Petrauskas, Raseinių autobusų stoties savininkas. 1936 m. čia apsilankė Lietuvos verslininkai, V. Petrausko autobusu keliavę po Vokietiją.

SVEIKATA

Apsinuodijimas maistu

Prasidėjusi vasara ir šilti orai ragina greičiau baigti darbus ir ištrūkti bent trumpam pasimėgauti poilsiu gamtoje. Išskylos gamtoje jau seniai tapo neatsiejama poilsio dalimi. Tačiau ar susimąstome, kokie pavojai mūsų tyko rengiant puotą pilvui?

Dažniausiai apsinuodijama netinkamai termiškai apdorotu maistu, valgant nešvariomis rankomis arba nepaisant maisto gaminimo kultūros. Pavyzdžiui, tas pats nenuplautas peilis ir lentelė naudojami pjaustyti ir žaliai, ir paruoštai mėsai. Didelė apsinuodijimo tikimybė atsiranda valgant nepakankamai išvirtą ar iškeptą maistą. Šašlykai gali būti apskrudę, tačiau viduje mėsa nespėja iškepti. Taip pat ir su žuvimis, vištų kulšėlėmis ar sparneliais, ypač kepamais ant grotelių. Kai kurie žmonės išskylaudami gamtoje renkasi ir greito maisto restoranų patiekalus arba stabteli pakelės užkandinėse.

Tačiau infekcinių ligų gydytoja įspėja, kad vasarą šių valgių reikėtų vengti. Ypač atsargūs turėtų būti tie,

kurie pamėgo rytietišką virtuvę. Pasak gydytojų, restoranuose maistas ruošiamas aukštoje temperatūroje, bet trumpą laiką, todėl kyla pavojus, kad mikroorganizmai nespės žūti. Susirūpinti verta ir šaltibarščių mėgėjams. Nors tai patiekalas, kuriam gaminti nereikia ypatingų pastangų, vis dėlto netinkamai išvirus kiaušinius, juos nulupus ir nenusiplovus rankų, nuo lukštų bakterijos gali būti pernešamos ant kitų produktų. Taip šaltibarščius galima užkrėsti salmonėlėmis, kitais mikroorganizmais.

Apsinuodijus maistu dažniausiai pradeda skaudėti pilvą, kūno raumenis, juntamas sunkumas skrandyje, šleikštulys, bendras silpnumas. Žmogui gali pakilti temperatūra, jis gali pradėti vemti, viduriuoti. Infekcinės žarnyno ligos sukelia svarbių organų veiklos sutrikimų. Dėl skysčių stygiaus ir intoksikacijos sutrinka inkstų veikla, širdies ritmas, žmogus gali nualpti, atsiranda traukuliai, tirpsta galūnės. Tačiau kai kuriais atvejais apsinuodijimų pasekmės dar rimtesnės – žmogų gali ištikti infekcinis tok-

sinis ar hipovoleminis šokas, o kartais net mirtis. Tačiau medikai skuba paguosti, kad visos žarnyno infekcinės ligos yra išgydomos. Svarbiausia laiku kreiptis į gydytojus, kad būtų nustatyta diagnozė ir paskirtas reikiamas gydymas.

Kad neapsinuodytumėte, visų pirma ruošdami gamtoje maistą atidžiai laikykitės asmens higienos taisyklių. Maisto produktus iki pasirinktos poilsia vietės taip pat reikia nugabenti saugiai. Greitai gendančius arba įprastai šaldytuve laikomus produktus medikai siūlo laikyti šaltkrėpšyje arba nešiojamajame šaldytuve.

Taip pat į gamtą derėtų vežtis ir dezinfekuojamųjų servetėlių rankoms ar maisto gaminimo įrankiams nuvalyti. Būtina turėti švaraus geriamojo vandens, praversiančio ir norint nuplauti daržoves ar ruošti kitus maisto produktus. Gydytojai įspėja nevertoti vandens iš atvirų telkinių, ar bet kokio kito nepatikimo šaltinio.

Jei vis dėlto nepavyko išvengti maistu plintančios infekcinės ligos, pajutus pirmuosius jos požyčius (stiprų šleikštulį, pykinimą, pradėjus vemti, viduriuoti, suskaudus pilvui, karščiuojant) patartina kuo skubiau kreiptis į gydytoją. Kol laukiama medikų ar vykstama pas juos, efektyviausią pirmąją pagalbą sau suteikti gali pats apsinuodijęs žmogus. Visų pirma jam reikėtų išvalyti skrandį nuo maisto, kuriuo buvo apsinuodyta. Lėtai, mažais gurkšneliais gerti šiltą arbatą, negazuotą mineralinį vandenį. Medikai paprastai tokiems ligoniams skiria specialų režimą ir dietą. Apsinuodijus organizmas netenka daug skysčių, todėl pirmiausia siekiama atstatyti jų kiekį. Žmogus turi nuolat gurkšnoti negazuotą mineralinį vandenį arba lengvai saldintą arbatą. Pasak medikų, gazuotų gėrimų

ar sulčių tokiu metu derėtų vengti. Viduriuojant dažniau nei 7–10 kartų per dieną, pakartotinai vemiant, skysčius būtina lašinti į veną. Dietai dažniausiai skiriami džiovėsiai, sausainiai, košės ir bananai. Laikydamasis gydytojo nurodymų, ligonis sveiksta maždaug 3–5 dienas, esant komplikacijų – iki savaitės.

Parengė bendros praktikos gydytoja
V. Misiūnienė

Kad šventė nesibaigtų ligoninėje...

...vertėtų neperlenkti lazdos ir šiomis dienomis lankantis didžiausiame maisto festivalyje po atviru dangumi – „Taste of Chicago“. Nuo 1980 metų Čikagos Grand Park vykstantis renginys yra puiki proga susipažinti su pačių įvairiausių čia gyvenančių tautų kulinariiniu paveldu ir tradicijomis, o taip pat naujovėmis, kurias siūlo nuolat besikeičiantis restoranų verslas.

Šiemet šventė vyks penkias dienas (anksčiau būdavo dešimt), liepos 10–14 d., nuo 11 val. r. iki 9 val. vakaro Secretary of State Jesse White praneša, kad jų įstaiga „Taste of Chicago“ taip pat turės išsirengusi „biurą ant ratų“ ir teiks paslaugas vairuotojams: užkandžiaujant ir klausantis muzikos, bus galima atnaujinti vairuotojo teises, užregistruoti automobilį, nusipirkti metinį lipduką ir pan. Secretary of State įstaiga dirbs nuo 11 val. r. iki 6 val. v., o sekmdienį, liepos 14 d. – iki 6 val. v.

„Draugo“ informacija

B. Obama prisipažino be galo mėgstantis brokolius

JAV prezidentas Barac Obama prisipažino be galo mėgstantis brokolius. Paklaustas apie savo mėgstamus valgius, jis, stovėdamas greta savo žmonos Michelle, uždainavo pagiriamąją dainą šiai daržovei.

Antradienį, liepos 9 d. B. Obama su žmona Baltuosiuose rūmuose surengė „iškilmingą vakarienę vaikams“. Šis renginys buvo Michelle remiamos kampanijos prieš vaikų nutukimą dalis. Pirmoji JAV ponja ragina sveikai maitintis ir sportuoti. Per vaka-

rienę buvo paskelbtas visoje šalyje vykusio geriausio sveiko valgio recepto konkurso nugalėtojas.

Buvęs JAV Prezidentas George Bush vyresnysis tuo tarpu buvo žinomas savo nusistatymu prieš brokolius. „Aš jų nemėgstu nuo savo vaikystės, kai mama vertė juos valgyti“, – sakė jis dešimtajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje. Kartu jis pridūrė: „Aš esu Jungtinių Valstijų Prezidentas ir niekada daugiau nevalgau brokolių.“

ELTA

JAV prezidentas su žmona Baltuosiuose rūmuose surengė „iškilmingą vakarienę vaikams“.

EPA-ELTA nuotr.

Lietuviškam skoniui – žalia šviesa „Taste of London“ festivalyje

Londono centre, Regent's parke, neseniai įvykęs „Taste of London“ festivalis buvo dešimtas. Jis pasaulyje garsėja išskirtinio maisto bei gėrimų degustacijomis. Užsukusieji į parodą turėjo galimybę ne tik paragauti Michelin žvaigždėmis įvertintų restoranų šefų šedevrų, bet ir susipažinti su lietuviška virtuve. Lietuviški gaminiai ir etninė kultūra „Taste of London“ festivalyje pristatyti pirmą kartą. Į Lietuvos paviljoną, pavadintą „Taste of Lithuania“ (Lietuvos skonis), svečiai į buvo viliojami įvairiais lietuviškais skanėstais, kurių gamintojams atstovavo didžiausia maisto produktų iš Rytų Europos tiekėja bei mažmenos tinklo valdytoja Jungtinėje Karalystėje – įmonių grupė „Lituanica“ kartu su „Žemaitijos pienu“ ir „Lithuanian Beer“.

Mugės svečiai buvo kviečiami paragauti ir įsigyti vyntintų, rūkytų, virtų mėsos gaminių, lietuviškos duonos, sūrio, konservuotos produkcijos, mineralinio vandens, saldumynų – varškės sūrelių, sausainių, ledų, spurgų. Pasak Londono lietuvių, ne mažiau smagi pasirodė ir kultūrinė renginio programa. Lankytojus linksmino Londono lietuvių folkloro ansamblis „Saduto“, kapela „Kun saka“, pasirodymą surengė akordeonistas Martynas Levickis. Kelionių galimybes Lietuvoje pristatė Turizmo departamentas.

Daugeliui festivalio lankytojų, užsukusių į „Taste of Lithuania“ paviljoną, tai buvo pirmoji pažintis su lietuviškomis tradicijomis.

LR ambasados
Jungtinėje Karalystėje informacija

Tas dėsniš sako, kad tėra du laiko panaudojimo būdai: laiką arba investuojame, arba jį švaistome, o trečio būdo laikui panaudoti nėra.

Kai užsiimame veikla, kuri mus artina prie mums brangių tikslų, – mes investuojame, visa kita yra tik laiko švaistymas. Tik mes linkę tai vadinti kitais vardais. Paklauskime savęs: kiek laiko pastaruoju metu skyrėme savo tikslams apmąstyti, saviugdai? O kiek laiko save hipnotizavome prieš TV ekraną? Turėdami didelius tikslus, kiekvieną rytą klauskite savęs: „Ką šiandien nuveiksiu, kad nors per žingsnelį priartėčiau prie savo tikslo?“ Vakare prieš miegą savęs paklauskite: „Kiek laiko šiandien aš investavau, ką nuveikiau, kad priartėčiau prie savo tikslo?“ Du klausimai per dieną paskatins veikti ir nukreips į sėkmės greitkelį, nes nuo šiol kiekviena diena taps kelione, o tos kelionės greitis Jus pačius nustebins.

Vienas galingiausių pasaulio dėsnių sako: *Žmogus tampa tuo, apie ką ilgesnį laiką galvoja*

Sėkmingi žmonės yra sėkmingi, nes jie nuolat galvoja apie savo tikslus, galvoja apie galimybes ir nuolat joms ruošiasi. Nesėkmingi ir vidutiniai didžiausią laiko dalį galvoja, kad didelė sėkmė skirta ne jiems, jie galvoja, kad nuo jų niekas nepriklauso, todėl tokie ir pasidaro.

Vargšas yra ne tas, kuris neturi nė cento, o tas, kuris neturi svajonės

Turime vienintelį gyvenimą kaip vieną šansą, kuriuo galime pasinaudoti, todėl kurkime didelius planus. Gyvenimas pilnas viršukalnių, į kurias užkopus pasirodo dar aukštesnės, o kai naujos viršūnės žmogaus nebedomina, jo gyvenimas artėja pabaigos link.

Nori uždirbti dešimt kartų daugiau nei uždirbi dabar? Tavo smegenys netiki, kad tai realu? Reikalai ims judėti gera linkme tik po to, kai patikėsi. Pirmiausia sukuriame rezultatus savo mintyse, o vėliau jie atsiranda išorėje. Pripratink save prie minties, kad esi tas, kuris šį tikslą jau pasiekė. Paklausk savęs: „Kaip elgtųsi toks žmogus, kuris yra tai pasiekęs? Kaip jis organizuotų savo darbo dieną, kaip jis rengtųsi ir kuo domėtųsi?“ Tapk tokiu žmogumi pirmiau nei pasirodė rezultatai, ir pasaulis netruks tavęs už tai apdovanoti. Bokso legenda Mohamedas Ali yra pasakęs: „Jei nori tapti čempionu, privalai būti pats geriausias. O jei toks nesi – įsi-vaizduok toks esąs.“

Svajonės link

vienos įkvepiančios kelionės istorija

DARIUS ČIBONIS

29

O ką daryti, jei aplinkiniai liepia būti „realistu“, jei šaiposi iš Jūsų tikslų ir tvirtina, kad nepavyks? Jei Jūsų tikslai bus didesni už Jūsų aplinkinių – vienį Jumis žavėsis, bet bus ir tokių, kurie į Jus nukreips aštrios kritikos strėles. Dažniausiai tai žmonės, kurių pačių laimėjimai ir tikslai labai menki. Kieno klausyti, kas teisus? Atsaky-mus surasime gamtoje: erelis – karališkasis paukštis, nes sugeba pakilti arčiausiai saulės. Ar erelis klausia vištos patarimo, kiek aukštai jam kilti?

gailėkite sau, gyvename jų vieną kartą. Tada šalia kiekvienos svajonės surašykite datas – kada norėtumėt, kad tai įvyktų, ir svajonės virs tikslais.

Nebūna nerealių tikslų – gali būti tik nerealiūs terminai

Mes linkę pervertinti tai, ką galime pasiekti per vienerius metus, bet visada nepakankamai įvertiname tai, ką galėtume pasiekti per dešimt metų. Todėl lai neišgąsdina Jūsų pačios didžiausios svajonės – tiesiog didžioms skirkite ilgesnį terminą, tai leis įgyti reikiamų gebėjimų, sukaupti reikiamų išteklių.

Kai sąrašas bus išsamus – išsirkinkite vieną tikslą, kurį laikytumėte svarbiausiu, ir per 15 minučių būtinai atlikite nors mažą veiksmą šio tikslo link: užeikite į internetą, paskambinkite telefonu ar dar ką nors padarykite, kas galėtų būti tuo pirmuoju žingsneliu tikslo link. Šis paprastas metodas visuomet veikia. Jis veikia man ir veikia visiems kitiems, kurie jį taikė – todėl suveiks ir Jums, tik su sąlyga, kad jį naudosite.

Ir svarbiausia – atminkite:

Gyvenimo pabaigoje labiausiai gailimės dėl dalykų, kurių taip ir nepadarėme, o ne dėl tų, kuriuos padarėme.

Pabaiga

POST SCRIPTUM

Dabar, kai perskaitėte šią knygą, neužverskite jos nepadarę bent vieno naujo žingsnio savo svajonių įgyvendinimo link. Žinau, kad ne visi surašėte svajonių ir tikslų sąrašą. Tai ne bėda, nes Jūs vis dar galite tai padaryti. Neužrašytas tikslas – tik beformė fantazija. Kai rašome, tarp rašiklio ir mūsų smegenų užsimezga magiškas ryšys. Svajonės veikia kaip galingas vidinės motyvacijos šaltinis, jos skatina tobulėti ir judėti į priekį. Nei pasaulis, nei Jūs nežinote, ką galite padaryti iki tol, kol nepabandėte.

Paskutiniai knygos lapai neatsitiktinai tušti – jie skirti Jums, todėl čiupkite rašiklį ir, negailėdami popieriaus, surašykite visas savo svajones: ką svajojate pasiekti, kur nukeliauti, ką nuveikti. Kokių pasiekimų norite darbe, laisvalaikio metu, asmeniniame gyvenime? Kaip gyventumėte, jei turėtumėte visus reikalingus gebėjimus, pinigų, laiko? Dabar nesukite galvos, kaip tai pasieksite – tiesiog rašykite. Kartokite sau klausimą: kas būčiau, ko siekčiau, jei žinočiau, kad tikrai pavyks? Įdėmiai perskaitykite, ką parašėte. Ko dar trūksta? Papildykite sąrašą, nieko ne-

ŠIEK TIEK STATISTIKOS

♦ Kelionės pradžia – 2007 m. birželio 25 d., pabaiga – 2007 m. liepos 24 d.

Mūsų spidometrai rodė, kad nuvažiavome lygiai 7000 mylių (11,200 km).

♦ Pati kelionė motociklais truko 29 dienas.

♦ Važiavome 15-os valstijų keliais (Džordžijos, Alabamos, Tenesio, Misūrio, Oklahomos, Kanzaso, Teksaso, Naujosios Meksikos, Kolorado, Jutos, Arizonos, Nevados, Kalifornijos, Luizianos, Misisipės).

♦ Nė karto neturėjome reikalų su policija (ir su kelių policija).

♦ Nė karto nepatyrėme motociklų gedimo, net nepradūrėme padangų. Šlovė Harley-Davidson motociklams!

♦ Vienas nemalonus įvykis, kuris nepadarė įtakos tolesnei kelionei (Olego kritimas Las Vegase).

♦ Vidutinė nakvynės kaina trims asmenims kelionės metu – 70 JAV dolerių. Aukščiausia oro temperatūra +47 °C (Arizonoje ir Nevadoje). Žemiausia oro temperatūra dieną + 13 °C – Ramiojo vandenyno pakrantėje šalia San Francisko, Kalifornijoje.

♦ Populiariausia nakvynės vieta kelionės metu – Motel 6.

♦ Lietingiausia kelionės atkarpa – Oklahomos valstija, pakeliui į vakarus.

♦ Egzotiškiausia kelionės atkarpa – Naujosios Meksikos ir Arizonos valstijų kraštovaizdžiai.

♦ Skaniausia virtuvė kelionės metu – meksikietiškas restoranas Hiustone, Teksase.

♦ Populiariausias gaivinantis gėrimas kelionės metu – Dr. Pepper be ledukų.

♦ Ko daugiau niekada nenorėtume daryti: gerti Dr. Pepper.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

PRENUMERUOKIME IR
SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas.: **8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455**

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Vasaros pramogoms

Garintos įdarytos paprikos

Reikės: 6 didelių paprikų, 2 morkų, 2 svogūnų, aliejaus, ½ sv maltos mėsos, puodelio virtų ryžių, druskos, prieskonių mėsa.

Susmulkintus svogūnus ir sutarkuotas morkas pakepinkite aliejuje. Mėsą sumaišykite su pakepintomis daržovėmis, virtais ryžiais, įberkite druskos, mėsos prieskonių ir šiuo mišiniu įdarykite paprikas. Jas sudėkite į garintuvą ir garinkite apie 25 minutes.

Brokoliai tešloje

Reikės: 1 sv brokolių, 2 kiaušinių, 2 šaukštų miltų, šaukštelio norimų prieskonių mišinio, druskos, aliejaus.

Brokolius 5 minutes pavirkite pasūdytame vandenyje. Iš miltų, kiaušinių ir prieskonių paruoškite tešlą. Brokolių žiedinėlius pamirkykite tešloje, truputį pakepkite įkaitintuose riebaluose, vėl pamirkykite tešloje ir vėl kepkite, kol gražiai pagels.

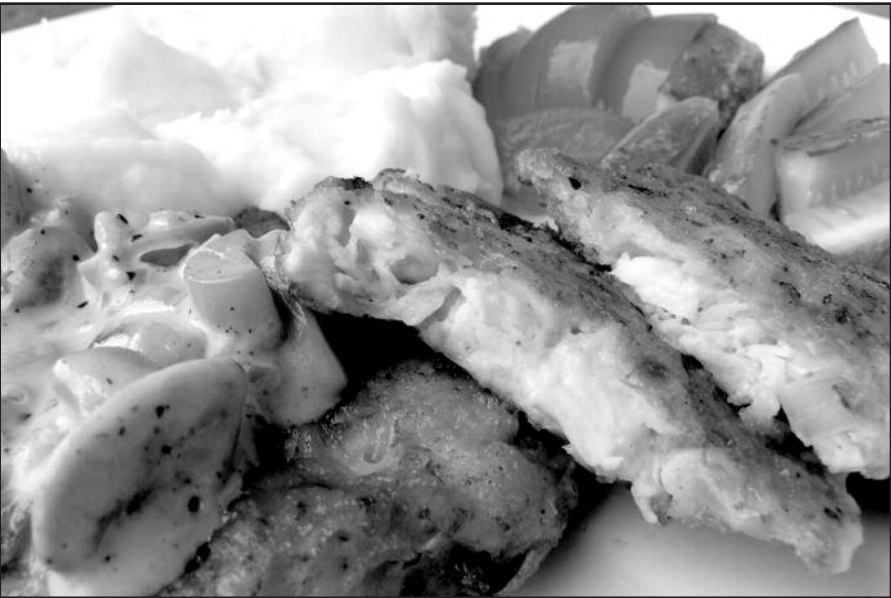
Paprikų garnyras

Reikės: 1 sv nemėsingų žaliųjų paprikų, ½ aitriosios paprikos, ½ sv šparaginių pupelių, poro, 4 šaukštų cukraus, 4 šaukštų sojos padažo, šaukšto bulvių krakmolo, 4 šaukštų aliejaus, druskos.

Daržoves stambiai supjaustykite. Šparagines pupeles sudėkite į verdantį vandenį ir pavirkite 8 minutes. Supilkite į kiaurasamtį, kad nuvarvėtų vanduo. Į įkaitusią keptuvę suberkite cukrų, truputį pakaitinkite, tačiau neišlydykite ir neleiskite karamelizuotis. Tada supilkite aliejų ir nuolat maišydami įkaitinkite. Į įkaitusį aliejų sudėkite supjaustytas paprikas ir 5 minutes kepkite ant didelės ugnies nuolat pakratydami keptuvę. Supilkite sojos padažą ir nedideliame kiekyje vandens išmaišykite krakmolą. Pagardinkite druska. Gerai išmaišykite, sudėkite pupeles, porą, keptuvę uždenkite, visiškai sumažinkite ugnį ir patroškinkite 5 minutes. Šis patiekalas gali būti patiekiamas ir kaip garnyras, ir kaip užkandis.

Svaigūs bučinukai

Reikės: 3/4 sv džiovintų slyvų, 1/3 puodelio brendžio, lazdynų riešutų.

Slyvas suberkite į dubenį, užpilkite brendžiu ir laikykite parą nuolat pamaišydami. Tuomet jas nukoškite ir apdžiovinkite. Į kiekvieną slyvą įspauskite po riešutą.

Kopūstų salotos su lašiša

Reikės: pusės kopūsto, 4 oz silpnai sūdytos lašišos, 3 obuolių, krapų.

Padažui: cukraus, druskos, citrinų sulčių, aliejaus.

Kopūstą smulkiai supjaustykite. Obuolius nuplaukite ir supjaustykite kubeliais. Lašišą supjaustykite juostelėmis, susmulkinkite krapus. Viską suberkite į dubenį, užpilkite paruoštu saldžiarūgščiu padažu ir sumaišykite. Palikite 15 minučių ir paskui patiekite.

Pupelių mišrainė

Reikės: 3 puodelių virtų pupelių, 3 išvalytų silklių, 10 virtų putpelių kiaušinių, 1/3 poro, 2 šaukštų majonezo, 1 šaukšto krienų, maltų juodųjų pipirų.

Papuošimui: virtų putpelių kiaušinių, salotų lapelių, žalių petražolių.

Į dubenį suberkite pupeles, nedideliais gabalėliais supjaustykite silklių file ir putpelių kiaušinius, griežinėliais supjaustytą porą. Majonezą sumaišykite su krienais bei pipirais ir supilkite į mišrainę. Viską sumaišykite ir sudėkite į atskiras salotines. Papuoškite pusiau perpjautais putpelių kiaušiniais, salotų lapeliais ir petražolių šakelėmis.

Pastaba: putpelių kiaušinių galima nusipirkti rytiečių parduotuvėse (indų, kiniečių ir kt.). Jie parduodami konservuoti, virti ir nebrangūs.

Švelnioji žuvis su obuoliais

Reikės: 2 išvalytų menkių (ar kitos žuvies), 2 šaukštų fermentinio sūrio, 1 obuolio, 1 svogūno, 3 šaukštų majonezo, 1 šaukšto citrinų sulčių, 1 kiaušinio, 3 šaukštų miltų, druskos, prieskonių žuviai, aliejaus.

Žuvį pabarstykite prieskoniais, druska, apšlakstykite citrinų sultimis. Iš kiaušinio, miltų ir vandens išmaišykite tešlą, joje apvoliokite žuvį ir kepkite aliejuje. Obuolį, svogūną ir sūrį sutarkuokite, sumaišykite su majonezu ir uždėkite ant žuvies. Apie 15 minučių kepkite orkaitėje.

Karšti vištienos pyragėliai

Reikės: 1 sv šaldytos sluoksniuotos tešlos, ½ sv rūkytos arba keptos vištienos, 4 oz fermentinio sūrio, 2 šaukštų majonezo, trupučio svogūnų laiškų arba poro.

Vištieną ir fermentinį sūrį supjaustykite kubeliais, įdėkite majonezo, susmulkinto poro ir išmaišykite. Sluoksniuotą tešlą atšildykite kambario temperatūroje, išlankstykite ir supjaustykite kvadratais. Ant kiekvieno kvadrato dėkite po šaukštą įdaro, kampus suspauskite ir kepkite orkaitėje. Kad pyragėliai „neišsižiotų“, kraštus patepkite kiaušinio plakiniu.

Pyragas su vištiena

Reikės: 7 oz šaldytos sluoksniuotos tešlos, 1/2 puodelio pievagrybių, 4 oz kietojo sūrio, ½ sv rūkytos ar virtos vištienos, 2 kiaušinių, 4 šaukštų majonezo, svogūnų laiškų, 2 šaukštų miltų, citrininių pipirų, muškato.

Sluoksniuotą tešlą atšildykite ir dėkite į miltais pabarstytą skardą. Tešlą subadykite šakute ir kepkite orkaitėje. Sūrį supjaustykite kubeliais. Susmulkinkite pievagrybius, vištieną ir svogūnų laiškus. Sudėkite juos ant pusiau iškeptos tešlos. Kiaušinius išplakite kartu su majonezu, miltais, prieskoniais ir užpilkite ant įdaro, pabarstykite sūrio kubeliais, papuoškite pievagrybiais ir baikite kepti.

Tokių pyragą galima iškepti ir su kalakutiena.

Jautienos kepsniai su garstyčiomis

Reikės: 1 sv jautienos, 2 svogūnų, 3–4 šaukštų garstyčių miltelių, 2 kiaušinių, 2 šaukštų susmulkintų petražolių, 2 šaukštų grietinėlės, 2 šaukštų miltų, šaukšto sviesto, druskos, pipirų.

Mėsą supjaustykite į 4–5 gabaliukus. Išmuškite, pabarstykite druska, pipirais. Smulkiai supjaustykite svogūną, supilkite grietinėlę, suberkite garstyčių miltelius, petražoles, miltus, įmuškite kiaušinius. Užmaišykite tešlą, merkite į ją jautienos gabalėlius ir kepkite svieste iš abiejų pusių.

Kiaulienos nugarinė su paprikomis

Reikės: 1 kiaušinio, 1 trynio, kiaulienos prieskonių, miltų ir aliejaus kepti.

Nugarinei aptepti: 2 raudonosios paprikos, 0,5 sv kietojo sūrio, svogūno galvutės, šaukšto sviesto, 1 kiaušinio, 1 baltymo.

Kiaulienos nugarinę supjaustykite nedideliais griežinėliais, išmuškite mėsai skirtu plaktuku ir įtrinkite kiaulienos prieskoniais. Nugarinės gabalėlius apvoliokite kiaušinių plakinyje, miltuose ir iškepkite aliejuje. Paprikas bei svogūną supjaustykite kubeliais ir pakepkite sviestu. Suplakite kiaušinius ir sumaišykite su sūriu bei pakepintomis paprikomis. Paruoštą masę uždėkite ant karbonadų ir 10–15 minučių kepkite 400 °F karštumo orkaitėje.

Kiniški mėsos blynėliai

Reikės: 0,5 sv jautienos, 1 kiaušinio, miltų, kelių skiltelių česnako, poros šaukštų sojos padažo, pipirų (pagal skonį, nes gali būti aitrų).

Mėsą supjaustykite plonomis juostelėmis. Atskirame dubenyje išplakite kiaušinį, supilkite sojos padažą, pipirų, įtarkuokite česnako skilteles, įdėkite miltų – paruoškite blynų tešlą (jei reikia pripilkite vandens). Viską gerai išplakite ir į šią tešlą sudėkite mėsą. Išmaišykite ir kepkite blynus aliejuje įkaitintoje keptuvėje. Valgomi karšti, bet skanūs ir šalti.

Pyragas su vyšnių uogiene

Reikės: 2 lazdelių sviesto, 1 kiaušinio, 0,5 puodelio cukraus, 2 šaukštų kakavos, 1 šaukšto cinamono, 2,5–3 puodelių miltų, 1 arbatinio šaukštelio kepimo miltelių, puodelio sumaltų lazdyno riešutų, 2 puodelių vyšnių uogienės, cukraus pudros pyragui apibarsyti.

Iš tešlai skirtų produktų užminykite tešlą ir 1 valandą palaikykite šalta. Tuomet iš ¾ tešlos iškočiokite normalaus storio kvadratinį lakštą ir įklokite jį į sviestiniu popieriumi padengtą skardą. Ant viršaus supilkite vyšnių uogienę ir išlyginkite jos paviršių. Likusią tešlą iškočiokite ir supjaustykite juostelėmis. Juosteles sukryžiuokite ant pyrago. Kepkite 400 °F karštumo orkaitėje. Iškeptą pyragą supjaustykite gabalėliais ir apibarstykite cukraus pudra.

Parinkta iš įvairių šaltinių

A † A
EMILIJA AMBROZAITIENĖ
SKLADAITYTĖ

Iškeliavo Amžinybėn 2013 m. liepos 8 d.
Gyveno, Lemont, IL., anksčiau Marquette Park, Čikagoje.
Gimė Lietuvoje, Kybartuose.
Nuliūdę liko: duktė Neringa Ambrozaitytė; duktė Rita Ambrozaitis su vyru John Sorgatz; anūkai Aleksa ir Andrius; sesuo Angelė Skladaitytė; brolis Vincas Skladaitis ir kiti giminės.
A. a. Emilija buvo žmona a. a. Stasio, sesuo a. a. Jono, brolienė a. a. Elenos, sesuo a. a. Elenos Skladaitytės ir a. a. Juozo Skladaičio.
A. a. Emilija bus pašarvota penktadienį, liepos 12 d. nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 13 d. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų velionė bus palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Emilija bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Vietoje gėlių prašome aukoti labdaros organizacijai „Vaiko vartai į mokslą“.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Mielam buvusiam bendradarbiui JAV LB Krašto valdyboje bei Lietuvių Fonde

A † A
prof. dr. TOMUI REMEIKIUI

mirus, reiškiu nuoširdžią užuojautą žmonai NIJOLEI, vaikams GINTEI, AUDRIUI ir PETRUI bei visiems artimiesiems.

Antanas Razma

„DRAUGO“ PRENUMERATOS VAJUS

Naujiems prenumeratoriams taikoma 20 proc. nuolaida –
metinė laikraščio prenumerata kainuoja tik 120 dol.

Užsakykite „Draugą“ sau ir tiems, kurie jo dar neskaito.
Nudžiuginkite jaunas šeimas, gimines, pažįstamus švenčių, gimtadienių ar kitomis progomis, padovanodami jiems laikraštį.
Čekius rašykite „Draugas“ ir siųskite adresu:
4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629.
„Draugą“ užsisakyti saugiai ir greitai galite ir internete –
www.draugas.org („PayPal“ dešinėje pusėje „Sumokėti“)

Stasys Tamulionis, gyvenantis Saint Petersburg, FL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. Nuoširdi padėka už dosnią paramą.

Stasė Zemgulis, gyvenanti New Buffalo, MI, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Esame Jums dėkingi už paramą.

Eufemija Steponis, gyvenanti Seven Hills, OH, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

A † A
Kun. Prelatas
JOHN A. KUZINSKAS

Mirė 2013 m. liepos 4 d., ketvirtadienį, sulaukęs 87 metų, Loyola University Medical Center, Maywood po sunkios, bet drąsios kovos pasveikti po širdies operacijos.
Jis buvo nepaprastas žmogus ir pavyzdingas kunigas, kurio gyvenimą apibrėžė sunkus darbas, tvirtas tikėjimas ir atsidavimas Dievui, meilė šeimai ir draugams, gilus domėjimasis tais, kuriems jis laikė pamaldas. Dėl savo užkrečiančios šypsenos, užjaučiančios širdies ir kilnios prigimties jis tapo mylimas ne tik šeimos, bet ir nesuskaičiuojamų kitų, kurie jį labai mylėjo ir jo labai pasiges.
Prel. Kuzinskas gimė 1926 m. birželio 3 d. Waukegan, a. a. John ir a. a. Anelės (Masilionis) Kuzinskių šeimoje.
Baigė St. Bartholomew Grade School, Quigley Seminary North in Chicago, St. Mary of the Lake Seminary, Mundelein.
1952 m. išventintas į kunigus ir kaip vikaras buvo paskirtas į St. Thomas the Apostle, St. George ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčias Čikagoje.
1973 m. grįžo dirbti klebonu į Waukegan, į savo vaikystės bažnyčią St. Bartholomew. Nuo 1988 m. kunigavo Our Lady of Victory, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčiose Čikagoje, iki 1997 m. kol išėjo į pensiją. Tais pačiais metais tapo Holy Family Villa, Palos Park, kapelionu iki pat savo mirties, tuo pačiu metu jis grįžo ir į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią administratoriumi, kur dirbo nuo 2001 m. iki 2004 m.
2005 m. prelatas Kuzinskas Francis Cardinal George buvo apdovanotas prestižine Cure d’Ars. 2010 m. Popiežiaus Benedict XVI buvo pakeltas į prelatus. Daug kartų keliavo į Lietuvą ir Lietuvos Prekybų Rūmai 1991 m. jam suteikė Metų Žmogaus titulą. Buvo BALF'o direktorius, Holy Family Villa tarybos pirmininkas, Čikagos diecezijos labdarių skyriaus direktorius, Metropolitan Tribunal patarėjas, pagalbinis vikaras, išėjusiems į pensiją kunigams, postulatorius Motinos Marijos Kaupaitės beatifikacijos byloje.
1966 m. buvo pakviestas į Washington, DC Baltuosius rūmus sutuokti prezidento Lyndon Johnson's dukterį Luci su Patrick Nugent.
Prel. Kuzinskas mėgo golfą, White Sox, sodą ir poilsį savo namuose, Arizonoje, mylėjo žmones.

Nuliūdę liko: seserys Bernice (Al) Machak ir Aldona (Harvey) Wright, dukterėčios Peggy Machak ir Joan (Scott) Rexroat; Amanda Machak, sūnėnai John (Liz) Machak, Bob (Kathy) Machak, Richard Machak, Joseph Wright, Michael (Heather) Wright; John (Elizabeth Machak, Kevin Machak, Michael Machak, Ryan Rexroat ir Aidan Wright.
Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį, liepos 11 d. nuo 2 val. p. p. iki 8 val. v. Holy Family Villa koplyčioje, 12220 S. Will-Cook Rd., Palos Park, IL 60464; penktadienį, liepos 12 d. nuo 8:30 val. r. iki 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw, Chicago, IL, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. prel. Kuzinskas bus palaidotas Ascension Cemetery 1920 Buckley Rd. Libertyville.
Nuoširdžiai kviečiame gimines ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Vietoje gėlių aukoti Holy Family Villa, 12220 S. Will-Cook Rd., Palos Park, IL 60464; Nativity BVM, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629; Sisters of St. Casimir, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629; Friends of Ann Kiley Center, 1401 S. Dugdale Rd., Waukegan, IL 60085.

Nuliūdę artimieji

Petkus & Son Funeral Directors in charge of arrangements. 800-994-7600 or www.petkusfuneralhomes.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Dariaus ir Girėno skrydžio 80 metų** sukakties minėjime liepos 14 d. Čikagoje meninę programą atliks „Vilties“ teatras, inscenuodamas lakūnų išleistuves Čikagoje 1933 m. Minėjimo iškilmės prasidės 9:45 val. r. prie Dariaus ir Girėno paminklo, Marquette Park, po to – eisena su vėliavomis į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. 12:30 val. p. p. minėjimas ir iškilmingi pietūs parapijos salėje. Bilietų kaina – 20 dol. asmeniui. Vietas galima užsisakyti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos raštinėje tel. 773-776-4600. Minėjamą ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir Čikagos lietuvių organizacijos.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, liepos 14 d. 10 val. r., šv. Mišias atnašaus kun. Jaunius Kelpšas. Per šv. Mišias pagerbsime mūsų mielą, ilgametį parapijietį ir choristą Mečį Mikutaitį, kuris ruošiasi persikelti gyventi į California pas savo dukterį. Maloniai kviečiame dalyvauti. Taip pat primename, kad kiekvieną ketvirtadienį, 8 val. r., vyksta šv. Mišios lietuvių kalba. Po šv. Mišių klausomos išpažintys.

■ **Liepos 21 d., 12 val. p. p. Pasaulio** lietuvių centre prie kavutės kviečiame pasiklausti Prano Mašio to pradinės mokyklos steigėjos ir direktorės Aušros Burbienės apie jos mokyklos įsteigimą ir veiklą.

■ **Rugpjūčio 3 d., 12 val. p. p., Čika-**gos šauliai organizuoja pikniką, kurio metu surinktos lėšos bus skiriamos Jaunimo centro kiemelyje esančiam Laisvės Kovų paminklui atnaujinti. Pik-

nikas įvyks Tempier Lake Woods, Cook County Forest Preserve (131st and Will Cook Rd.). Norintys paaugoti paminklo atnaujinimui, aukas gali siųsti: „Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje“, 4750 S. Rockwell St, Chicago, IL 60632. Jei turite klausimų, skambinkite Linui Marganavičiui: 773-875-4532 arba Juliui Butkui: 773-899-1067.

■ **Rugpjūčio 24 d., šeštadienį, 12 val. p. p. JAV LB Waukegan-Lake County** apylinkė visus maloniai kviečia į Vasaros palydų šventę, Van Patten Woods, Shelter D, kuris yra prie kelio Route 173, į rytus nuo kelio Route 41 kelio, Wadsworth, Illinois. Tel. pasiteirauti: 847-405-0794.

■ **Čikagos lituanistinei mokyklai** reikalingi pradinė klasių mokytojai. Kreiptis į mokyklos direktorę Laimą Apanavičienę (el. paštas: laimaa@hotmail.com; tel. 708-296-3192) arba direktorės pavaduotoją Loretą Timukienę (el. paštas: lorretatim@gmail.com; tel. 708-262-1212).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Rugpjūčio 18–25 dienomis** Neringoje vyks stovykla „Meno8Dienos“. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite Neringos svetainėje: www.neringa.org, o iškilus klausimams, prašome kreiptis į Danguolę Kuolienę el. paštu: danguole@kuolas.com arba tel. 781-383-6081.

■ **Liepos 25–28 dienomis Quincy, MA,** vyks Lietuvos Vyčių 100-mečio jubiliejinis suvažiavimas.

RYTINIS PAKRAŠTYS

Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio pet Atlantą 80-mečio minėjimas
Liepos 14 d. Lietuvos generalinis konsulas New York kartu su LB New York miesto apylinke ir Rytinio Long Island apylinke kviečia paminėti Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80 metų sukaktį. Renginio svečius nemokamai veš autobusas iki Floyd Bennet Field oro uosto.

Piknikas – lietuvių susiartinimo šventė
Liepos 21 d. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserys organizuoja pikniką seselių sodyboje Putnam (adresas: 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260-2503). Laukiame atvykstant!

Lietuvos tekstilė šiandien
Iki rugpjūčio 18 d. Philadelphia Art Al-

liance rodomi lietuviškos tekstilės kūriniai. Adresas: 251 South 18th Street, Philadelphia, PA 19103.

Algio Norvilos fotografija
Algio Norvilos fotografijos jungtinėje parodoje ART MUSIC HARDWARE 558 Metropolitan Avenue Brooklyn, NY 11211 bus rodomos iki rugpjūčio pabaigos.

„Lituanicos paukščiai“ S. Dariaus ir S. Girėno skrydžiui atminti
Rugpjūčio 26 - rugsėjo 2 d. kviečiame dalyvauti festivalyje „Burning Man“ Nevados valstijoje, kur Lietuvą atstovaus meninės levos Marijos Dautartaitės medinė skulptūra „Lituanicos paukščiai“ legendiniam Dariaus ir Girėno skrydžiui atminti.

Daugiau informacijos: www.nylithuanian.org

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGA“!
„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

Šeštadienį, liepos 6 d., Dievo Apvaizdos parapijos sodelyje, Southfield, MI, klebonas kun. Gintaras A. Jonikas (trečias iš k.) bei parapijiečiai kartu su kitais pasaulio lietuviais giedoję „Tautišką giesmę“.

HAKHEL (The Israeli Jewish Congress) prezidentas Vladimir Sloutsker surengė vakarinę Lietuvos garbei jos pirmininkavimo ES proga. Dalyvavo Izraelio politikai, diplomatai, verslininkai bei garbės svečiai – LR ambasadorius Izraelyje Darius Degutis su žmona Nida ir iš Lietuvos atvykęs europarlamentaras Emanuelis Zingeris.

LR ambasados Izraelyje nuotr.

Lituanistinio švietimo savaitė Dainavoje

Į JAV Švietimo tarybos organizuojamą Lituanistinio švietimo rugpjūčio 4–11 dienomis liko tik keletas vietų – tiems, kurie sutiks pasidalinti kambariu su kitu.

Dėl registracijos prašau kreiptis į Laimą Petroliūnienę: laimap@sbcglobal.net, tel. 630-968-3442 arba Audronę Elvikienę: audronee@gmail.com, tel. 630-435-6349. Kviečiame apsilankyti svetainėje www.svietimotaryba.org/newsite/stovykla.htm, kur sužinosite apie paskaitininkus, programas bei jų vadovus ir kt.

Džiaugiamės, kad yra tiek daug užsiregistravusių ir laukiame smagios bei darbingos stovyklos.

Daiva Navickienė

JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė

www.draugofondas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500